

veto

Hebdomadaire franco-impérialiste
de la Centrale des Cercles Etudiants
de Louvain

numéro 23

lundi 4 mars

22e année - 1995-1996

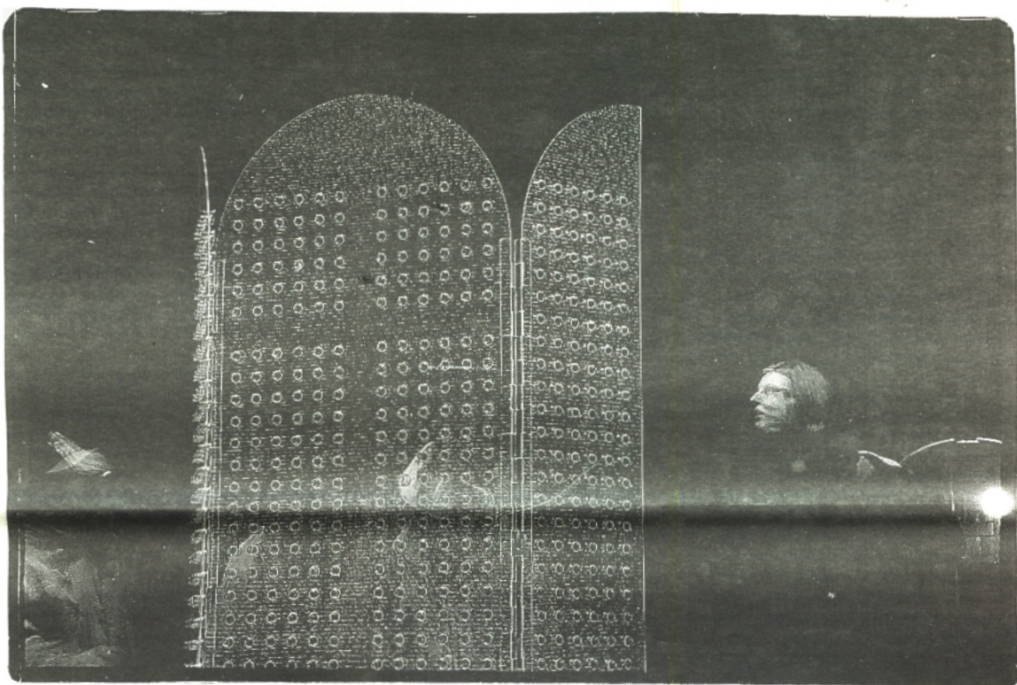
bureau de dépôt : Louvain X
(Hebdomadaire - ne paraît pas en juillet et août)

Mooi weer op Ithaka 366

Kunst bepaald door de stand der planeten

Uorige week stapten naar jaarlijkse gewoonte een kleine tweeduizend studenten het parcours van Ithaka, het jaarproject van Kultuurraad. Op verschillende plaatsen in de stad werden projecten-installaties-kunstwerken van studenten uit hogere kunstopleidingen neergepoot. De kwaliteit varieerde, maar het weer was mooi. Ithaka 366 stak dit jaar van wal met teater. In 'Salomé dertien13 veertien14 honderdduizend100.000', een eigenzinnige samenwerking van Oscar Wilde, vermengde student-regisseur Roel Verniers op luchtige wijze kunst en kitsch. Hoewel het stuk soms tot onduidelijk geschreeuw verwerd, kon er heel vaak gelachen worden met de door Verniers zelf geschreven interpretatie. Het was er een eerste aanduiding van dat de organisatoren kunst niet te serieus wilden nemen, en alleszins wilden onttrekken aan het traditionele pseudo-intellektuele gezwam.

De bedoeling van Ithaka is om zo de studenten dichterbij kunst te brengen, en de kunst dichterbij de studenten. Vorig jaar gebeurde dat nog rond een uitgewerkt thema, 'Murmuur'. Dit jaar werden er aan de deelnemende kunstenaars geen inhoudelijke beperkingen opgelegd. Toch school er onder de tegels van het parcours een duidelijk concept. Ten eerste werd Ithaka dit jaar op 29 februari georganiseerd. Net zoals een schrikkelag elke vier jaar een inhaal-

Martha Morgan's 'Triptych': haast ouderwetse schoonheid en technische perfectie

(foto Tom Michiels)

beweging is, wil Ithaka dat ook zijn, een jaarlijkse update van het kunstbewustzijn van de student. Verder kwamen de meeste projecten van studenten uit verschillende richtingen van de hogere kunstopleidingen. Dat zorgde er niet alleen voor dat de media waarvan ze zich bedienden heel divers was, ook de kwaliteit van de tentoongestelde werken varieerde nogal. Heel sterke dingen werden afgewisseld met eerder zwakke projecten. De schraalheid van het werk van de Luikenaar Jean-Marc Sibille bijvoorbeeld — in de rotonde van PDS — werd gemaskeerd door het in de catalogus verbloemend 'zelfverzekerde soberheid' te noemen. En als Kurt Wolfs in de Centrale Bibliotheek de grenzen van de monochromie onderzocht, bleek hij die jammer genoeg niet te kunnen overstijgen.

Een van de meest controversiële bijdragen was die van Stefaan Hublou, die onder de noemer 'studentenprojecten' viel. Hublou, die tegelijk jachtliever en Agalevid is, presenteerde een soort 'evokatie van de jacht'. Gehuld in een genuïne jacht-oufit blies hij op zijn hoorn 'de lokroep van het hert'. Zijn goede bedoelingen waren overduidelijk, maar de twijfel of Hublou er zelf de karikatuur van inzag, zorgde bij de toeschouwers voor gemengde gevoelens.

Desalniettemin bood het volledige parcours van Ithaka 366 voor wie het wilde volgen een zwerftocht die voldoende gal. Dat was grotendeels te danken aan de beproefde formule van het kunstparcours. Zo iets inspireerde naar aloude gewoonte vele kunstenaars om iets oorspronkelijks te doen

met de lokatie die ze zelf hadden uitgekozen. "Kunst is een zijnsgegeven", orakelde Fabian Luyten vorige week nog in 'De Kringspeler' op Scorpio. En hoe meer dat zijnsgegeven geïntegreerd werd in zijn omgeving, des te interessanter werden vaak ook de projecten. Luyten's schilderijen waren een van de meer in het oog springende stopplaatsen op het parcours. Op vier doeken 'Ruimtes' ging hij de konfrontatie aan met het rudimentaire lijnenspel van de parkeerplaats van de nieuwe Alma 1. De on-

evenwichtige opstelling van de doeken moest wellicht het overwicht van de ruimte op de kunst nog meer benadrukken, al zagen veel kijkers er waarschijnlijk een onhandigheid van de tentoonstellingmakers in.

Ook de videoprojektië 'Casting for Paradise' van Claudia Radulescu kon velen bekoren. Weggezaakt in een kitscherige loungezaal van een cocktailbar zag je bevremdende beelden van personages die

vervolg op p. 6

binnenin

Kruithof 4-5

Karel — half mens, half bijnadoedervaring — Dillen: "Zo'n Kruithof. Is het daarvoor dat wij tijdens de oorlog de Universitat van Gent vernederlands hebben. Verbranden moesten ze ze. Kruithof, boeken en universiteit. Wij wisten het wel. Een Jood in de Rijksdag? Fik erin. Maar nu laten ze zo'n ontaarde artiest de boel inpakken. Hadden ze nu eerst de zaak volgestopt met Ghaneezen, dan zou ik zeggen: een eindoplossing van het vluchtelingenvraagstuk."

NSV 8-9

Xavier B. is om gezondheidredenen uit het partijbureau van het Bruin Blok gestampt. Wellicht een geslachtziekte. Dat krijg je ervan als je de debiele dochtertjes van veertien van je medewerkers pakt. In een reactie voor Veto liet B. — half mens, half honkbalknuppel — weten recht in zijn schoenen te staan: "Des te meer Vlaamse kinderen er verwerkt worden, des te minder kindergeld er voor de transkilloonse taalimperialisten overblijft." Partijleider Karel "geheugenverlies voor het leven" Dillen, zei als één man achter B. te staan: "Ons volk draagt nu eenmaal recht."

Student Aid 10

Het is erg gesteld met deze wereld: 80% van haar bewoners heeft evenveel kans op overleven als Tom "Ik doe het nog liever met veertienjarige debiele dochtertjes van Blokkers dan dat ik drugs neem" Barman op het vervolg op een muzikale carrière. Gelukkig is Colombia even clean als deUS en klaar voor een grote muzikale loopbaan. Mevrouw Dillen: "Toch ne schone jongen, die Stef-Kamil, en zo'n Iel blauw ogen."

Lido heropent in september

Fuifzaal Lido zal de komende zeven maanden grondig herbouwd worden, zodat ze tegen eind september is uitgerust in overeenstemming met de geluidsnormen die burgemeester Tobback in het begin van dit akademiejaar deden overgaan tot sluiting. Studenten- en andere verenigingen zullen vanaf dan weer even rumoerig als voorheen kunnen fuiven, maar deze keer zonder dat de burens daar last van zullen hebben. Dat hoopt tenminste Marie-Claire Kersens, die met de eigenaar van dat andere fuifoord 'Albatros', Harry Roekeloos, een vennootschap is aangegaan.

Het belangrijkste onderdeel van de verbouwingswerken wordt uiteraard het aanbrengen van een geluidsisolerende spouwmuur, wat in feite neerkomt op de bouw van een nieuwe Lido binnen de bestaande. Verder zal ook de inrichting grondig aangepast worden aan de commerciële noden van een moderne fuifzaal: vooraan in de inkomhal komt een snackbar, die een gezond ersatz moet leveren voor de hamburgers van weleer. Een 'drankeiland', waar de luiver zijn moegetanste lijf in alle rust kan laten vollopen, zal te vinden zijn op de overgang van de inkomhal en de eigenlijke zaal — waarop hij of zij dat weer kan gaan ledigen in het nagelnieuwe sanitair. Daarnaast zullen er in de zaal zelf twee nieuwe togen gebouwd worden. De kern van de zaak - het hoekje van waaruit de dj opereert - zal zich voortaan op het balkon bevinden, uitgerust met een volledig nieuwe muziekinstallatie.

De nieuwe uitbaters willen de zaal in het weekend ook uitbaten als diskoteek. In de week zal ze door verenigingen gehuurd kunnen worden voor vijftientigduizend frank. Niet slecht voor een zaal met drankeland.

(tm)

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejahr en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen), wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Sagalassos

Tijdens de les nodigde prof. dr. Mark Waelkens ons verrassend vriendelijk uit op zijn lezing over de opgravingscampagne zomer '95 te Sagalassos, die avond 27 februari, in PDS. Groot was onze verbazing, toen bleek dat prof. Waelkens het niet nodig achtte, nadat hij het hele rijtje van universitaire en andere prominenten, maar ook en vooral de sponsors verwelkomd had, de studenten te begroeten. Tien minuten vroeger had hij ze nog verzocht hun zitplaats af te staan aan laatkomers, omdat "ze van ver komen". Best te verantwoorden. Maar blijkaar waren de studenten niet belangrijk genoeg om ook in de honneurs van het welkomstwoord opgenomen te worden. Dit getuigt van pretentieuze ongevoeligheid. Alma was medeorganisator. Bovendien zijn de studenten toch één van de hoofd doelgroepen van zijn wetenschappelijk onderzoek. Ze zouden zelfs zijn belangrijkste beweegredes moeten zijn. Plato schreef: "Wat geeft het dat je intelligent bent, als je kennis niet kan doorgeven."

De sponsors waren trouwens dominant aanwezig. Te pas en te onpas dook hun vermelding als een spookbeeld op tijdens de diareeks. Het was bijwilt genant, zielig zelfs, een kundig man als prof. Waelkens te zien buigen en vlieën, allemaal onder het mom van dankbaarheid. Het is mij nog steeds een raadsel, wat een dia met prof. Waelkens en de familie Baert-Hoffman, de hoofdsponsor, aan de ingang van het badhuis-annex-marktkomplex in een lezing over de zomerkampagne kwam doen. Was dit bezoek soms één van de wetenschappelijke hoogtepunten van de opgraving of was deze Vlaamse familie één van de kostbare archeologische vondsten in de parel van de Taurus? Parels worden veel te veel misbruikt.

Ik heb alle respect voor het prachtige, interdisciplinaire, wetenschappelijke werk, dat prof. Waelkens in Turkije verricht, en voor de kansen die hij jonge archeologen en studenten biedt. Ik kan begrip opbrengen voor de moeilijke pecuniaire situatie en voor de manier waarop hij er jaar na jaar in slaagt zijn campagnes met privé-middelen te financieren — overheidsteun is helaas schaars. Ik apprecieer ook alle grote en kleine mecenassen, die hun geld in dit archeologische project stoppen. Maar ik vraag me wel af of er geen subtielere en meer hoffelijke manier bestaat om enkele van deze mensen te vermelden en te bedanken. Laat een lezing een lezing blijven en maak er geen reclameblokje van.

Stephan Neetens, student

NSV (1)

In de nacht van 22 op 23 februari verscheen op drie plaatsen in Leuven (aan PDS, Alma 2 en op de fakulteit Sociale Wet.) in reuzegrote letters de tekst "7-3 NSV Betoging". Graag had ik deze anonieme aktevoerder, hier gemakkelijheids-halve X genoemd, even dit gezegd:

Men moet U nageven dat deze actie z'n effect niet heeft gemist. Het viel op, de aandacht werd dus willens nilens getrokken (iets waar veel reclamejongens slechts van kunnen dromen) en de boodschap was duidelijk. De vraag kan echter gesteld worden of zulk een agressieve uiting van pro-

test tegen het NSV niet eerder de tegenactie verzakt dan wel versterkt. Medestudenten wakkerschudden door te stellen dat een betoging van extremistisch rechts een tegenactie (voor verdraagzaamheid) vereist, is goed en nodig, maar uw soort van milieuvervuiling schrikt mensen veeleer af om nog naar argumenten in de maatschappelijke discussie te luisteren.

Vanaf het moment dat een oproep tot verdraagzaamheid, genomen door een breed forum, door extreem links naar zich toe wordt getrokken, wordt het forum verzakt. Voor een buitenstaander komt het dan ook automatisch over alsof het forum zich voor de kar van links laat spannen wat de geloofwaardigheid niet ten goede komt. Ten slotte nog dit, beste X, mensen die zich verlagen tot zulke schilderacties hebben het volgens mij niet goed voor met deze maatschappij. Laat 7 maart een volwaardige dag voor verdraagzaamheid worden in plaats van extremistisch opbod.

Stijn Van Looy

nvdr: U gaat ervan uit dat deze schilderacties een protest zijn tegen de NSV-betoging. Voor ons is dat nog altijd niet bewezen.

NSV (2)

Woensdag 28 februari zal de geschiedenis ingaan als de dag waarop voor het eerst sinds lang weer een echte nationale betoging plaatsvond in het onderwijs, Franstaligen en Nederlandstaligen samen op straat tegen de benoemingstopping, tegen de afbraak van het onderwijs en voor herfinanciering. Donderdag 7 maart echter maakt kans een zwarte bladzijde te gaan betekenen in de geschiedenisboeken. Het NSV wil door Leuven marcheren "tegen het frankofone imperialisme".

Twee feiten in één lezersbrief bij gebrek aan plaats of tijd? Nee. Daarvoor hebben onderwijs en fascisme spijtig genoeg te veel met elkaar te maken. Onder het Hitler-fascisme meende men dat Oermenschen niets anders moesten leren dan het schrijven van hun naam en het werken voor de oorlogsindustrie. Kunnen lezen was overbodig en zelfs gevaarlijk. Het NSV als neofascistische organisatie wil vandaag op-

nieuw een onderwijs voor enkele uitverko-renen. "Migranten worden in aparte les-lokalen gestopt en de inschrijvingsgelden moeten verhoogd", aldus het NSV.

Na de Tweede Wereldoorlog werd ons onderwijs gedemocratiseerd. Ook arbeiders-kinderen kregen de kans te studeren. Nu worden de door strijd verworven rechten stukje bij beetje afgebroken. Numerus clausus, verhoging van de inschrijvingsgelden (zonder indexering van de beurzen!), benoemingstopping, fusioeringen,...

Op nationaal vlak werd beslist dat de democratisering van het onderwijs niet langer tot nut is van de economie, dus ook niet nodig voor de rest van de maatschap-pij.

Hiertegen is nationaal verzet nodig: studenten, scholieren en ouders solidair met de leraars. De haat tussen Vlamingen en Walen die het NSV zaait, is bedoeld om dit verzet te breken. Het verzet tegen de af-braakmaatregelen, verzet voor herfinanciering en kwaliteitsonderwijs. Zal de regering deze eis tot herfinanciering ombuigen in een splitsing van de sociale zekerheid? Nee. Het is niet de vraag of Vlaanderen of Wal-lonië de nodige middelen zal moeten lever-en. Het zijn de banken, de ondernemingen en de grote fortuinen waar men geld kan halen voor de noodzakelijke opbouw van een democratisch onderwijs. De strijd voor herfinanciering moet samengaan met de strijd tegen het fascisme. Daarom roept MLB op voor de antifascistische manifestatie van Leuven Fascismevrij op donderdag 7 maart om 19.00 u voor het stadhuis.

Clo Cornelissen, voor MLB

Alma-aanbod

Graag zouden wij willen reageren op de le-zersbrief van Ward Sanders (Veto 22). Wij vinden dat hij toch enkele denkfouten maakt in zijn schrijven.

Voorreest wensen we te benadrukken dat Alma jaren geleden door studenten voor studenten werd opgestart. Dit maar om te zeggen dat we als studenten een zekere band met Alma hebben en steeds moeten behouden. Vandaar ook dat Sora nog steeds vertegenwoordigers stuurt naar de AV en RVB van Alma om aldaar de studentbelangen te verdedigen en Alma mee te beheren. Dit maar om te stellen dat Alma geen bedrijf is dat boven onze hoofd-beslist. Integendeel zelfs: de directie en het personeel van Alma staan steeds open voor onze ideeën!

Uw stelling dat Alma een aanbod heeft en al wie daar niet tevreden over is niet moet klagen, vinden wij totaal fout.

Waarde Ward, misschien ben jij één van de bevoorrechte studenten die geen nood heeft aan sociale voorzieningen. Dat is heel top voor jou, maar zoals u wellicht ook weet zijn er velen in deze maatschappij die hier wel nood aan hebben. Niet iedereen heeft onbeperkte bewegingsvrijheid op de vrije markt en kan bijvoorbeeld zomaar

in een gewoon restaurant gaan eten. Maar ook deze mensen hebben recht op hun eigenheid en op een leven volgens hun eigen principes.

Wat nu geldt voor de gehele samenleving geldt ook voor de Leuvense studentenpopulatie. Voor een aantal jongeren is het helemaal niet vanzelfsprekend om te gaan studeren. Voor hen en hun ouders zal dit een serieuze financiële adering betekenen. Daarom heeft de overheid jaren geleden besloten om de universitaire instellingen (sinds kort ook de hogescholen alhoewel deze nog steeds niet evenveel krijgen dan de universiteiten) te subsidiëren om een aantal sociale voorzieningen uit te bouwen en bestaande te ondersteunen om zo deze financiële drempels te verminderen (heftas geeft ze hiervoor nog steeds te weinig/middelen). Alma was één van die reeds bestaande initiatieven. Zo krijgt Alma voor het begrotingsjaar 1996 onkrachtstreeks 113 miljoen van de Vlaamse overheid.

Wenu, Ward, het principe van de vrije markt stelt dat wanneer je niet tevreden bent met het aanbod in een bepaalde zaak, je nog altijd gebruik kan maken van het aanbod bij de concurrentie. Op basis van dit principe zou je dan misschien wel kunnen stellen, wat wij echter al gewaagd vinden, dat mensen die niet tevreden zijn over het aanbod van Alma maar op een ander moeten gaan eten. Helaas, nogmaals, zo werkt het alleen voor die mensen die genoeg centjes hebben om te gaan eten bij de duurdere concurrentie.

En Ward, wat jij eigenlijk zegt en schrijft in dat ene kleine zinnetje is: sorry min-vermogens, maar jullie eten wat de pot schaft en hebben bovendien geen recht van spreken en reden om te klagen! Het zal je misschien verbazen maar voor deze mensen komt Sora op, zodat ook zij kunnen eten wat zij willen eten. Mensen die om welke redenen dan ook (omdat ze het lekker vinden, religieuze, etische, gezondheid enz.) geen vlees, geen alcohol in hun eten, enkel vlees, geen varkensvlees, halfdoorbloede stukken vlees enz. wensen te eten mogen niet gedwongen worden om hun principes te verloochenen omwille van financieel onvermogen.

Bovendien willen wij heel duidelijk stellen dat Alma niet alleen een goedkoop restaurant is (en daarvoor ook zwaar betoelaagd wordt) maar ook een sociale ontmoetingsplaats is die een belangrijke rol speelt in het studentenmilieu.

Wij zijn steeds bereid om van gedachten te wisselen op onze volgende Algemeen Vergadering (vrijdag 22 maart om 19 u. in de 's Meiersstraat 5) of spring gerust eens binnen elke werkdag tussen 14 en 18 u. op hetzelfde adres.

Namens de Algemeen Vergadering van Sociale Raad en de studenten-vertegenwoordigers op Alma.
Tom Van Thienen
voorzitter Sora

vrije tribune

"Leuven rein, samen lukt het"

Met dit stukje wil het platform "Leuven rein, samen lukt het!" jullie allemaal oproepen om op donderdag 7 maart eens met een frisse kop op te staan. We willen die dag aantonen dat er in Leuven een breed progressief front bestaat, dat zich inzet voor mensen ongeacht hun sociale of etnische herkomst, overtuiging, geslacht, geartheid... noem maar op.

We gaan er namelijk van uit dat onderlinge verschillen niet bedreigend zijn, maar verrijkend. Dit in tegenstelling tot wat bepaalde figur(ant)en ons willen doen geloven. Zo beweerde ene Karel Dillen ooit dat "plurikul" en "multikul" allemaal "kul" zouden zijn.

Onlangs gaf deze zeldse persoon echter ook toe dat hij liever andere mensen over zijn geestelijke gezondheid laat oordelen.

Welaan dan! Wij gaan er vanuit dat we zonder vermenging van culturen nog steeds op het niveau van neandertalers zouden voortploeteren. Wij willen streven naar echte solidariteit in de samenleving. Solidariteit tussen autochtonen en migranten, tussen jong en oud, tussen man en vrouw. Solidariteit over de grenzen van Vlaanderen, België heen.

Wij vragen dan ook het grootst mogelijke begrip en een menswaardige behandeling van alle vluchtelingen. Mensen die hun leven riskeren om hun miserie te ontvluchten hebben allicht een goede reden om dat te doen.

Dit lijkt misschien de logica zelfde, maar we merken dat zelfs gematigde partijen zich verlagen tot standpunten die tot voor kort exclusief extreem-rechts bezit waren. Extreem-rechts dat

niets beter te doen heeft dan op 7 maart Leuven te bezetten. Is dat misschien wat ze zelf omschrijven als 'de groeiende onveiligheid'? Met pet en lint, met de bliek op oneindig en het verstand op nul recht terug naar de prehistorie. Was het dan toch Neandertaler Simplistische Vereniging?

Door te betogen rond een thema waarvan de strijd bij eindelijk begraven is, bewijzen ze eens te meer hun slecht karakter. Als beweging van mensen aan de basis roept "Leuven rein, samen lukt het!" los van pseudo-revolutionaire partijen met een Tien An Men-visie op om samen met ons een positieve maar luide tegenklank te bieden aan NSV en konsoorten. Niet vergeten, doen!

Voor "Leuven rein, samen lukt het!";
Peter De Clerck

Nodig jezelf eens uit bij een eenzame

(foto Kristof Braeckleire)

Op 8 maart organiseert de Brusselse vzw Oxyjeunes een tweede 'Nacht ten voordele van daklozen', de Solidarnight '96. Bedoeling is om jongeren een nachtje buiten te laten doorbrengen, samen met de daklozen zelf, en mensen en verenigingen die tegen maatschappelijke uitsluiting actie voeren, zoals monseigneur Gaillot. Daarnaast wordt via een peterschap geld ingezameld om een tweede medisch-sociale bus van Artsen Zonder Grenzen te betalen.

Oxyjeunes werd in september 1993 opgericht door studenten die reeds actief waren geweest in andere solidariteitsverenigingen. "Deze ervaring maakte ons duidelijk dat we oud genoeg waren om eigen verantwoordelijkheden op te nemen. Daarbij hadden we allen hetzelfde doel: actie voeren, naar anderen toegaan en solidariteit nastreven. Wij willen opkomen tegen het fatalisme, en aantonen dat iedereen op zijn nivo kan deelnemen aan de opbouw van een betere wereld. Natuurlijk doen we dit tegenover verwanten, maar waarom ook niet door het opstarten van een klein project? In deze geest willen wij voorrang geven aan concrete acties die ons toelaten jongeren te

sensibiliseren. Zij zijn immers de toekomst. Laten we samen de solidariteit aanmoedigen!"

Vanaf 1993 voerde Oxyjeunes zowel acties in België als in de Derde Wereld. Op 19 maart 1994 werd de eerste Solidarnight georganiseerd. Zo'n vierhonderd jongeren bracht de nacht door met daklozen. Een systeem van sponsoring (het zelfde systeem dat 'Kom op tegen kanker' gebruikt), waar bij peters (prive of bedrijven) een bepaald bedrag beloven per persoon die deelneemt aan de Solidarnight, bracht 270.000 frank op. Dat geld werd gebruikt voor de eerste medisch-sociale bus van Artsen Zonder Grenzen. Deze bus staat elke avond aan één van de drie grote Brusselse treinstations. In de AZG-bus verleent een geneesheer en een sociaal assistent gratis hulp. Naast het medische aspect kan de bus ook een eerste contact betekenen met 'de andere maatschappij', zodat de vicieuze sirkel waarin daklozen vaak zitten kan worden doorbroken.

Slotzin

Op 8 maart wordt een tweede nacht georganiseerd. Ditmaal richt men zich ook op de Vlaamse jongeren. Enkele pioniers in de strijd tegen de maatschappelijke uitsluiting, zoals monseigneur Gaillot, en een aantal verenigingen zullen present zijn. Zij kunnen de deelnemers meer achtergrond bieden bij de problematiek en bij concrete actiemogelijkheden. Het geld, dat opnieuw via het peterschap wordt ingezameld, moet nu dienen voor een tweede medisch-sociale bus, die buiten Brussel zal opereren en elke nacht aan één van de vier grote treinstations van België zal staan.

tions van België zal staan.

Men kan aan deze actie deelnemen door peter of meter te worden of door op 8 maart te gaan overnachten op het Brusselse Albertinaplein (honderd meter van het Centraal Station). De slotzin van het persbericht van Oxyjeunes: "Wij zijn ervan overtuigd dat samen een nachtje buiten doorbrengen ieder van ons zal wakker-schudden om voor de anderen op te komen."

Carl Hourcau

Meer inlichtingen: Oxyjeunes, Brusselsesteenweg 372, 1190 Brussel, 02/344.02.28.

De open algemene vergadering (OAV) van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie Loko heeft een beslissing getroffen die het aanschijn van de geschiedenis van de studentenbeweging voorgoed zal veranderen. Wanneer een Lokoraad een actie onderneemt die 'interfereert' in een activiteit van één van haar kringen, dan zal die raad de kring moeten waarschuwen, en wel vierentwintig uur op voorhand. De maatregel geldt alleen voor een manifestatie waarvan de hoogdringendheid snelle actie vereist, want anders moet ze eerst worden voorgelegd op de vergadering van de raad. Nee maar. Van was en hola en hopsasa.

Aanleiding voor deze revolutionaire beslissing, die kwa reine onnozelheid enkel zijn gelijke vindt in het flippovetvoorstel van minister Colla, is een akteetje van de 'werkgroep Shell' van Sociale Raad (Sora) op de bedrijvendag van Landbouwkring. Voor die activiteit had LBK namelijk ook de hooggeerde lieden van Shell uitgenodigd, hoewel Sora al ruim een jaar een werkgroep op poten gezet heeft die de praktijken van dat petroleumbedrijf in Nigeria onderzoekt. Dat de manifestanten er beter aan gedaan hadden LBK even te vervittigen alvorens hun spandoek te ontrollen, zal niemand ontkennen. De vraag of het wel zo opportuun was van de kant van LBK om Shell uit te nodigen is evenwel minstens zo pertinent. Misschien was het LBK wel die Sora had moeten op de hoogte brengen van de komst van Shell. Of nog beter, misschien had het Shell beter gewoon gelaten waar het was, inclusief al de carrièrekansen en doorgroei mogelijkheden.

Deze glaswaterstorm is een aanduiding van het gebrek aan communicatie en meer nog van het ongezone wantrouwen onder de leden van de studentenvertegenwoordiging. Tot spijt van zij die het benijden, verkeert Loko niet in een politiek vakuum. In haar statuten staat dat zij opkomt voor een democratisering van het onderwijs. Een dergelijk democratiserings-ideaal is alleen maar werkbaar als je je tegelijk inspant voor de democratisering van de samenleving. Wie zich dat ideaal vooropstelt, doet aan politiek. En daar is absoluut niks verkeerd mee. Zich uitspreken voor democratie is nu eenmaal een politiek niet-neutrale stelling. Als je bij meerderheid goedkeurt dat alle vluchtelingen zo snel mogelijk de deur uitmoeten, is dat geen uiting van representatieve democratie, maar van het recht van de sterkste. In een democratie stemt de meerderheid haar beleid af op de noden van de minderheid, omdat zij gelijkwaardigheid tussen iedereen als hoogste doel vooropstelt.

Tersuggokoppeld op de studentenwereld zou het van kortzichtigheid getuigen, mocht de studentenvertegenwoordiging zich enkel bezig houden met studiedruk en studiebeurzen, met inschrijvingsgeld en ingangsexamens. Als je in die materie een democratische stelling wil innemen, kan je niet tegelijk blind blijven voor problemen die de kampus overstijgen. Aids, milieu, racisme om maar wat te noemen. Het is de plicht van de studenten om ook in die materies hun stem te laten horen. Het valt dan ook moeilijk diegenen die zich in hun woorden 'demokraat' verklaren, maar geen problemen hebben met de misdadige schijnheiligheid waar bedrijven als Shell scheef van staan niet te beschuldigen van plat opportunisme.

Op de OAV werd gesteld dat een raad per definitie moet wegblijven van een activiteit van haar kring. Eigenlijk zou elke kring zich gewoon moeten houden aan de beslissingen die ze democratisch mee heeft gestemd of is overgekomen binnen de studentenroep, wat meteen elke interventie op één van haar organisaties overbodig zou maken. In dat geval zou Loko zich niet meer vleugellank moeten discussiëren over begrippen als hoogdringendheid, het uur en de vorm van vervittiging of het geslacht der engelen. Dan zou de OAV het zielige nivo van een praatbarak eindelijk weer overstijgen.

LECO COPY
a.u.v. vzw
Tiensestraat 118 - Leuven
016/23.70.30
Open van 9 tot 22 u.

Leuvense politie ageert

McDonald's heeft de afgelopen weken heel wat aandacht gekregen. Vorige vrijdag vond de arm der wet dat ook zij niet kon achterblijven. Ietwat verbaasd stelde Veto dus vast dat er van 16.00 u tot 17.00 u minstens dertien agenten aan het Leuvense McDonald's-filiaal in de Kortestraat poseerden. Was dit een reclamestunt? Een uniform legde uit: "Wij staan hier in verband met een mogelijke betoging tegen McDonald's." Mogelijk? "Via de politieke sectie van de BOB hebben wij een mobilisatieplan van de activisten 'Smash' in handen gekregen. Zij schenen vandaag van plan zomaar tegen McDonald's te ageren, dus houden wij de zaak in 't oog." Het merkwaardige aan deze vertoning was dat er in de eerste verte geen agerend figuur te bekennen viel. Op de vraag waarom er geageerd zou worden, antwoordde één van de agenten: "Voor 't goed vlees waarschijnlijkh?" Wordt vervolgd?

(ap)

LOS ANGELES
vanaf 14.990,-
Lijnvlucht Brussel-Los Angeles heen/terug in economy Luchtvaartkassen: 1.230,-

NEW YORK
vanaf 14.990,-
Lijnvlucht Brussel-New York heen en terug in economy, 2 overnachtingen op basis van een vierpersoonskamer in hotel Newton**, helicopter, telefoonkaart, kortingsboekje, luchthaventaxen en BTW.

Meer dan 2000 bestemmingen aan SUPER-PRUZEN

CONNECTIONS.
THE TRAVELLIN' GENERATION
3000 Leuven, Tienestraat 89 TEL: 016/29.01.50 FAX: 016/29.06.50
3500 Hasselt, Demestraat 74 TEL: 011/23.45.45 FAX: 011/23.16.89
TEL sales: 02/511.12.12
lic. cat. A1919

“Begin dus niet over politiek, want u praat over iets onbelangrijks”

Men zegt mij soms: meneer Kruithof, u bent een pessimist want u denkt dat het de volgende vijftig jaar nog een flink stuk slechter zal gaan. Ja, daar ben ik van overtuigd. De mensen willen horen dat het beter zal worden. Maar dat is niet op een serieuze manier bezig zijn met deze wereld. Die mensen zijn met zichzelf bezig en willen een leuk leven. Maar ik heb goede hoop dat de mensheid niet zot wordt. Als de problemen groot genoeg worden, dan zullen ze wel reageren, en fel.”

Professor emeritus en filosoof Jaap Kruithof schreef ter gelegenheid van zijn afscheid aan de Gentse universiteit het boek 'Een wereld zonder stuurman'. Tijdens de woelige jaren zestig, doorheen de crisisjaren zeventig en bij de opkomst van het yuppiekapitalisme in de jaren tachtig, bleef hij een genadeloos criticus van de grote ideologieën. Dinsdag geeft hij over zijn boek een lezing in Leuven. Veto beklom samen met Kruithof de barrikaden en aanschouwde het strijdtonel.

Veto: Wat vindt u van de toenemende tendens tot federalisering in België en hoe moeten we die in de Europese context plaatsen?

Kruithof: «We moeten ons eerst afvragen wat we eigenlijk willen. Wij hebben een Europa van staten. Ik ben daar tegen. Men gaat dat tot een eenheid forseren. Links vindt dat een ondemocratische eenheid, en dat is juist. Maar in de feitelijke orde gaat dat aan de zaak weinig veranderen. De kansen zijn moeilijk te berekenen, maar een eengemaakt Europa komt er volgens mij wel. Hoewel er natuurlijk twee evoluties mogelijk zijn. Enerzijds zien we een tendens tot mateloze concurrentie. En om daaraan mee te doen moet men grotere blokken vormen. De Verenigde Staten hebben dat in de achttiende eeuw al gedaan. Japan en de vijf sterke tijgers zijn bezig zich te organiseren. De vraag is of China en Japan een nieuwe grote eenheid gaan vormen. En Europa moet absoluut een eenheid vormen als het concurrentieel wil blijven.»

«Een andere mogelijke tendens is dat de twee- tot vierhonderd megasystemen in deze wereld — een alliantie van verschillende sectoren: in Nederland zijn er drie. Unilever, Shell en Philips, in België is er geen — helemaal geen belang hebben bij eenheid. Zij zullen dan een chaotiserende politiek voeren die leidt tot de afbraak van de politieke machten in de wereld. Het is moeilijk in te schatten of de tendens naar eenheid zal doorwegen of de chaotiserende tendens van de megasystemen, die internationaal en planetair zijn en niet gebonden aan die Europese eenheid. Als men wedt op de Europese eenheid, dan zal men moeten bekijken wat voor een Europa men wenst. Wordt het een Europa van de staten, of komt er een nieuwe herverdeling van Europa naar het voorbeeld van de VS. In de VS lijken die staten vrij goed te functioneren binnen dat geheel. In Europa is dat niet het geval, omdat er hier heel arbitraire grenzen zijn, die bepaald werden door de veroveringen van een land. Frankrijk heeft nog altijd last van Bretagne, de Basken en de Katalanen waren zich in Spanje. De staatsgrenzen hier zijn bijzonder irrationeel. Wij hebben hier in België een prachtig voorbeeld. Maar de meeste mensen willen daar niet over nadenken omdat dat te revolutionair is. Dat zijn grenzen die door machtspolitiek zijn opgedrongen, maar die niet redelijk zijn.»

Veto: Zijn die grenzen volgens u onhoudbaar?

Kruithof: «Die worden onhoudbaar. In een Europese eenheid heeft men een kans om nieuwe grenzen te maken. Maar dan moet men het idee van de staten verlaten voor het idee van de regio's. We moeten dan een vijftigtal regio's maken — en die een grote autonomie geven, als men tenminste democratisch is — en alleen een zekere overkoepeling of coördinatie van de Europese commissie. Duitsland is daar klaar voor: zij hebben de Länder, de deelstaten binnen Duitsland. Die hebben een eigen parlement met een grote autonomie. Nederland niet. Zij zitten met de dominantie van de Randstad en de rest wordt onderdrukt. België zit met de ellende van Brussel en Wallonië. Maar alle conservatieven die voor de oude staten vechten, stijgen wanneer men zoiets zegt. Als Van den Brande in België dan zegt, "nu ga ik nog een klein beetje eraf peuteren, een klein beetje wetenschapsbeleid, een klein beetje buitenlandse handel", dan kadert dat in de trend van Vlaanderen dat zich zelfstandig in Europa wil vestigen. De Belgicisten — de PVDA op kop — die van zichzelf vinden dat ze zeer progressief zijn, zijn bezig langzaam aan de trein te missen. Ze verdedigen een oude staat die helemaal niet nodig is in Europa. Maar als Europa er niet komt, dan ben ik wel voor het behoud van België en de solidariteit. Maar ook binnen Europa moet er solidariteit zijn. En dan hebben we het over de solidariteit met Portugal en Zuid-Italië.»

Veto: Bestaat het gevaar niet dat Van den Brande veel te vroeg is met zijn plannen? Moet er geen Europese eenheid zijn vooraleer men de federalisering verder uitbouwt?

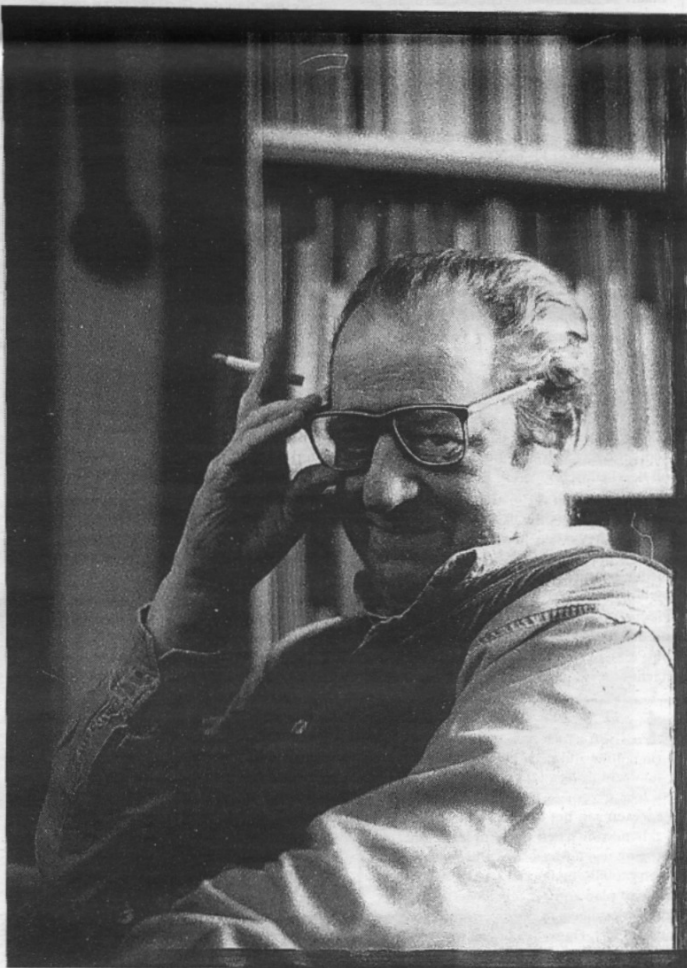
Kruithof: «Dat is waar. Van den Brande is natuurlijk een verborgen separatist. Als er een separatisme komt zonder Europese eenheid, dan zijn we de sigaar. Dan krijgen we een fascistisch superioriteitsgevoel dat ook in de Vlaamse beweging altijd aanwezig geweest is: wat we zelf doen, doen we beter. Onzin natuurlijk. Als separatisme leidt tot een republiek, dan ben je natuurlijk tegen de dinastie. Waarom moeten we die Brusselse bourgeoisie gehoorzamen? Dat zijn parasieten. Ik ben zelf een republikein. En dus zijn er binnen het separatisme elementen die ik niet zo ongezellig vind.»

Prinsen

«Maar je ziet tegenwoordig dat de macht van die bourgeoisie sterk verminderd is. Wij hebben op dit ogenblik drie bourgeoisieën die een geweldig gevecht voeren. Alle centrumrechtse mensen praten niet meer over de bourgeoisie. Die denken dat die niet meer bestaat.»

Veto: Wat bedoelt u met drie bourgeoisieën?

Kruithof: «Je hebt de Belgicistische bourgeoisie, geleid door de dinastie: onder andere de Brusselse Generale Bank, de BBL en andere holdings en de PSC. Dan heb je de Vlaamse bourgeoisie die nu opkomt, wat ik altijd de Kortrijk-Brasschaat-bourgeoisie

Eens goed van bij gaan?

(foto Kristof Braekeleire)

noem. Die streken gaan sterk vooruit. Die mensen krijgen meer lef en richten dan verenigingen op, onder andere de orde van de Prinsen en zo. Die zijn niet anti-Nederlands, en allemaal tegen Brussel. Zij gebruiken Van den Brande en ze spelen mee met het Vlaams Blok voor zover dat netjes blijft. De derde bourgeoisie is de Europese, vooral dan in Brussel. Dat is een zeer parasitaire groep, met lonen die het dubbele zijn van een normaal loon, met belastingvrijheid, met dit, met dat. Die bezetten aparte wijken in Brussel. Zij doen overigens niet mee met het separatisme.»

«De Brusselse bourgeoisie is de zwakste. Die heeft geen haven, geen landbouwgebied, geen industrie. Die is haar economische macht kwijt, maar kan nog een tijd op haar ideologische positie steunen. Vergelijk het met de Verenigde Staten: die zijn ook hun economische positie in de wereld kwijt, maar toch zijn ze nog altijd de politiegagent. En de mensen denken nog altijd dat de VS de baas is, maar zij hebben geen hegemonie meer.»

“Maar de vakbonden zijn een vogel voor de kat”

Veto: Aansluitend op hetgeen u daarnet zei kan ik mij perfect inbeelden dat bij een referendum zeventig procent van de bevolking nog altijd voor België kiest.

Kruithof: «Bij dit soort dingen zijn er altijd zware filosofische problemen. Al onze categorieën moeten herdacht worden. Dat klinkt nogal abstract maar ik zal het proberen uit te leggen. In ons onderwijs heb je een gemeenschappelijke ideologie die meegegeven wordt aan alle kinderen. Tegenover die boodschappen moet je echter wantrouwig zijn, want ze vertellen natuurlijk niet de waarheid, wel wat past in een machtsstelsel. We hebben altijd geleerd dat we in de achttiende en negentiende eeuw een bepaald systeem ontwikkeld hebben: de democratie en het parlement, de partijen, verkiezingen. We zijn daar buitengewoon trots op, en prenten iedereen in dat dat de macht is die het geheel ordent. Het is de zogenaamde eerste determinerende factor binnen de ordening van de samenleving. Dat wordt ons elke dag voorgehouden, dat schrijven alle kranten en dat zeggen alle televisiestations. En die rekenen erop dat als het volk ontevreden is, ze dan andere partijen zullen kiezen. Een jaar of vijf geleden ben ik mij gaan realiseren dat ook ik, die daar zoveel mee bezig ben, in die val getrapt ben. Dit is immers een mite. Zo zit macht niet in elkaar. De eerste minister heeft het één keer heel vlug gezegd: "jongens, ik kan niet veel doen want ik ben een gijzelaar van de bank."»

Veto: Hetgeen u nu zegt lijkt sterk op wat Luc Huyse schrijft in zijn boek 'De politiek voorbij'.

Kruithof: «Ach, Luc Huyse is nog heel, heel naïef. Hij is een verzoeningsgezinde konsensusman. Hij doet heel ernstig wetenschappelijk werk en hij is een knappe en fijne kerel.»

Hefbomen

«Een mooi voorbeeld dat mijn theorie over de megasystemen aantoonde, is de hervorming van de gezondheidszorg in Amerika. Dat is op een flop uitgedraaid. De hele kwestie was wie dat ging betalen. De staat had het geld niet, dus moest dat komen via belastingen. De mensen die de macht en het geld hebben zeiden "nee, want dat levert ons geen winst op". Bush bijvoorbeeld voert een oorlog tegen Irak. Daarna zeggen ze dat ze de oorlog gewonnen hebben maar ze kunnen hem niet betalen. Hij is met de bedelstaf naar Japan en Duitsland gegaan en die hebben de oorlog betaald. Wij hebben dus gedacht dat de politiek de economie ging ordenen. Dat moet absoluut geloofd worden. Bedrog: de politiek heeft de hefboomen van de macht niet in handen. Vroeger was dat wel zo. De eerste kapitalis-

tische hegemonie in de wereld is die van Genua. Genua was de baas. Konkreet gaat het erom wie het snelst kapitaal accumuleert. Genua — de bankiers van Genua eigenlijk — waren de baas en die betaalden Karel de Vijfde, Filips de Tweede en de koning van Spanje. Deze laatsten hadden de territoriale macht en gingen ontdekkingen doen, organiseerden politiek en gerecht en dergelijke. Maar dat was politiek.»

«Daarna had Amsterdam de hegemonie, ook een klein territorium net als Genua. Zij hadden een klein leger, klein vlootte en zij konden dat niet houden. Daarna kwam Engeland tot 1870. Daarna New York en de VS. Zij hadden territoriale macht en de snelste accumulatie van kapitaal. Nu is er de accumulatie van kapitaal zonder dat territoriale macht nog nodig is. Dat is gebeurd in '71 toen Nixon de convertibiliteit van de dollar met het goud opgeheven heeft. Dat betekent dat de dollar internationaal is, en niet meer gebonden aan het Amerikaanse goud. Dan begint de dollar te zweven, wordt een internationaal kapitaal dat niet meer is geïnteresseerd in deze of gene staat. Als die staat vervelend doet, dan zeggen ze "tot ziens, we gaan elders." De hele status van de staat betekent niets meer. Begin dus niet over politiek, want u praat over iets onbelangrijks.»

Veto: *Ze ziet dat ook in het hele debat rond*

gandiseerd. Maar het huidige systeem is in volle afbouw.»

Veto: *Is het niet dankzij de politiek dat we van een liberaal naar een sociaal-demokratisch bestel zijn geëvolueerd?*

Kruithof: «Nee, dat is niet dank zij de politiek. Als je dat historisch bekijkt, zijn er verschillende strijden die geleverd worden. Veranderingen zijn er gebeurd door nieuwe wetten en discussies in het parlement. Maar de belangrijkste dingen spelen zich af op twee andere vlakken. Ten eerste op het echte economische front: de wijziging van de houding van de werkgevers. Op een zeker moment hebben zij ingezien dat om hun afzet te garanderen de lonen verhoogd moesten worden. Een andere belangrijke factor is de straat: betogingen, optochten, gevechten. De meest fundamentele veranderingen, zoals algemeen stremrecht en stakingsrecht, zijn er gekomen dank zij de straat. Het parlement had dat zelf nooit goedgekeurd maar moest wel omdat ze met de daver zaten voor de sociale onrusten.»

Sukkelaar

Veto: *Is die straat niet meer een aanleiding dan een oorzaak?*

Kruithof: «De straat is het einde van een proces van frustratie. De Franse revolutie is klein begonnen, maar heeft het ganse poli-

mers op straat. De vakbond wil de levensstandaard niet zien verlagen. Dat kan niet, West-Europa gaat achteruit. De vakbonden zijn in doodsnood.»

Veto: *Wat is de rol van de media in dit hele gebeuren?*

Kruithof: «Die speelt met de werkgever. Behalve de BRT is de hele media in handen van de megasystemen: VTM, Vum, VT4. De Morgen is een mooi voorbeeld van die evolutie. Ze zeggen: "Ja, wij zijn wel bij Hoste maar we krijgen de garantie dat we onafhankelijk mogen zijn." Wat is dat voor een onzin! Desmet doet rustig mee met het hele systeem. Zij zijn voor een paarse coalitie, een regering van liberalen en socialist. De politiek van het Laatste Nieuws is ook de basis van De Morgen. Vroeger was De Morgen een progressief blad, nu zijn ze zogenaamd onafhankelijk. De Morgen is een tweede Standaard maar dan voor minder katholieken. Alles wordt centrum of rechts. De megasystemen hebben overal een greep op: zij hebben advocatenkantoren, fabrieken, distributieketens, verzekeringsmaatschappijen, banken, een eigen persgroep, eigen uitgeverijen, lobby's en eigen politieke partijen. Zelfs het politieke wordt door hen in beslag genomen. Dat moet interessant zijn. En wij maar met dat oude beeld werken.»

Veto: *Alles wat hier gezegd is, is zeer*

denker? Nee, het systeem moet nog meer bewijzen hoe misdadig en slecht het is.»

Veto: *Valt er geen kentering te bemerken? Zelfs in de media wordt men zich meer en meer bewust van de verhouding tussen politiek en economie.*

Kruithof: «Het leeft wel, maar de meeste mensen zijn zich er nog steeds niet van bewust. Ze leven in onrust. Ze weten dat hun schema's niet meer kloppen, maar zijn nog steeds zo dom de politici te beschuldigen. Iemand als Bert Anciaux heeft dat ongelooflijk, zo naïef. Het katholieke sentimentele milieu wil niet toegeven dat het politieke de wereld niet meer regeert, en dat het karitatieve niet werkt. Het helpt niet maar men wil dat niet opgeven omdat men dan panikeert, sinisch wordt en nihilist. Ik zie de toekomst de eerste veertig jaar steeds slechter worden, maar ik panikeer niet. De mensheid komt dat wel te boven. Er is een goeie kans dat de mensheid niet zo gek is dat ze daar niets uit leert.»

"Natuurlijk is een linkse jongen een terrorist"

Veto: *Wat vindt u van het plan-Coppieters tot progressieve frontvorming?*

Kruithof: «Links komt tegenwoordig in een vakuüm terecht. En er is een kans dat links volledig verdwijnt. Iedereen evolueert naar rechts en centrum. Volksunie, Agalev en SP en al die kleine groepjes moeten één blok vormen tegen Vlaams Blok en VLD en de rechtverleugde van de CVP. Die vertegenwoordigen de megasystemen. Opgelet hé, niet alleen tegen het Vlaams Blok. Het Vlaams Blok is immers een gevolg van het liberalisme. Het neoliberalisme kweekt fascisme door de polarisering van rijk en arm. Hitler is gekweekt door het kapitaal van Duitsland. Dat is een gevaarlijke kracht in de wereld.»

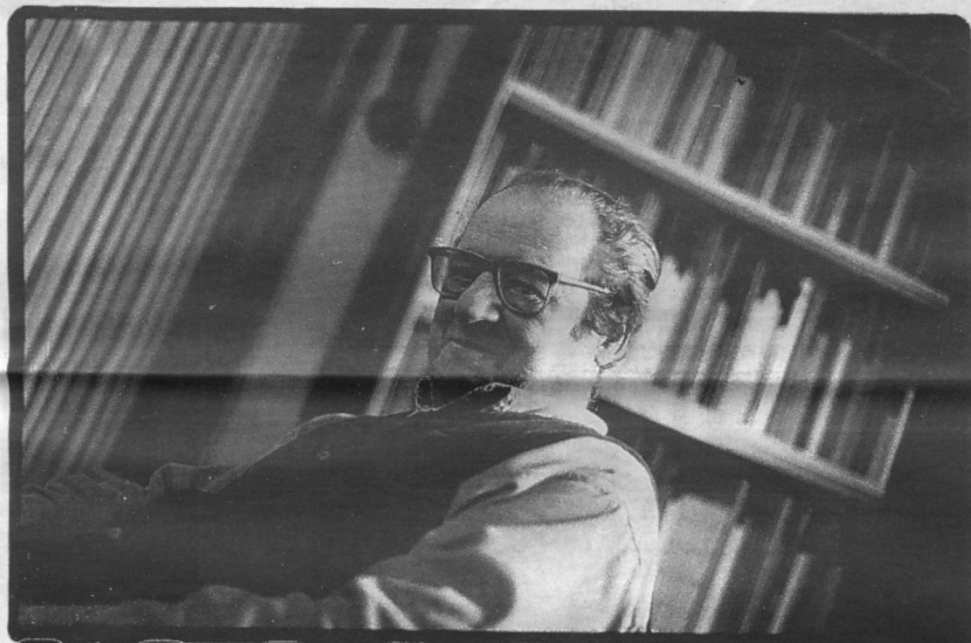
«Nu, Bert Anciaux die wil niet meedoen. Die heeft schrik dat de Volksunie verdwijnt. Natuurlijk verdwijnt de Volksunie. Coppieters is echter niet voldoende duidelijk geweest. Als je zegt: "geef je partij op en kom in een nieuwe grote partij", dan doet natuurlijk niemand dat. Want dan wordt het een verruimde SP. Eigenlijk moeten we een paar punten opstellen waarrond we willen werken. Dan hebben we in de kamer één front waar we solidair voor vechten. Coppieters is onvoorzichtig geweest en heeft niet duidelijk genoeg gezegd geen partijen te willen opheffen. De mensen willen dus niet. Ik denk dat het hele project nu om zeep is.»

Veto: *Is het naïeve aan het project Coppieters niet dat het een politiek project is in plaats van een maatschappelijk project.*

Kruithof: «Ik vraag mij af in hoeverre Coppieters en De Batselier zich dat realiseren. Ze zitten al meer dan dertig jaar in de politiek. Het eerste dat ik zou zeggen tegen die twee is: "Hou op met die folkloristische functie in de politiek". Maar dan vragen die natuurlijk wat ze wel moeten doen. Wel: een vakbond van werklonen oprichten. Dat zijn al tweehonderdduizend mensen, daar kan je al iets mee doen. En dan ga je natuurlijk optochten organiseren en ruiten ingooien. Dat behoort tot de klassieke middelen. En dan zeggen ze: "ai, jij bent een terrorist", en antwoord ik "maar natuurlijk is een linkse jongen een terrorist." "Maar dan ben je niet verdraagzaam?" "Nee, ik ben niet verdraagzaam tegen iemand die twintig miljoen per jaar verdient." "Dan bent u voor de doodstraf?" "Nee want ik ben tegen geweld". Enfin, het is allemaal een beetje ingewikkeld dan dat. Ik vind wel dat we een krachtadige betoging mogen houden want als we dat al niet meer mogen dan mogen we niks meer. We leven toch in een democratie?»

**Annie Deckx
Henk Dheedene**

De lezing van Jaap Kruithof "Een wereld zonder stuurman" gaat door op 5 maart om 20.00 u in MTC.

Onkruid in mijnen hof

(foto Kristof Braekeleire)

werkloosheid. Politici staan machteloos.

Kruithof: «Natuurlijk, maar naïevelingen die de politiek als de heersende kracht beschouwen, worden dan kwaad op de politici. Heel die pseudo-linkerzijde die nog altijd gelooft via politieke hervormingen de wereld te ordenen, "de politici zijn de slechten" en zo. Maar de politici zijn de onmachtigen.»

Veto: *Is dat geen negatieve evolutie?*

Kruithof: «Het is altijd zo geweest. De uiteindelijke macht is altijd in economische handen geweest. Maar zij hadden een sterke staat nodig. De staat moest zorgen voor wegen, kanalen, waterleiding, vliegverkeer, telefoon. Maar ook dat is voorbij. Ze staan kan dat niet meer betalen. Vroeger gaf de economische macht een deel van haar winsten aan de staat om goede infrastructuur te hebben. Die tijd is voorbij. Zij betalen niet meer aan de staat, zij zetten hun zetel in Liechtenstein. Dat is dramatisch. Het is een omgooien van machtsverhoudingen.»

Veto: *Maar voor een deel funktioneert dat systeem. In België hebben we het toch bijzonder goed.*

Kruithof: «Inderdaad, maar dan hebben we het over het oude systeem dat uitmond in een sociale democratie waarbij een flink stuk van de taart is afgeroomd. Daarmee wordt dan sociale zekerheid geor-

tieke bestel uiteindelijk omvergeëduwd. Ik zeg nu niet dat de straat alles is, maar die factor wordt nooit behandeld in de geschiedenisboekjes.»

Veto: *Zal de macht van de straat volgens u een rol blijven spelen?*

Kruithof: «Dat is moeilijk te zeggen. Er zijn hele gebieden waar de straat het enige is dat werkt. Maar het is zeer chaotisch. In de derde wereld heb je geen regering, alleen gefrustreerde burgers en de megasystemen. Daar zie je het hele politieke bestel instorten samen met de mite van de Uno bijvoorbeeld.»

Veto: *Is het geen probleem dat de straat zich altijd keert tegen de politici, en nooit tegen het economische model waar de eigenlijke macht zich situeert?*

Kruithof: «Toch wel, men is er hier achter. De politici zijn de sukkelaars. Van den Bossche is een sukkelaar, maar iedereen is wel woest op hem. Die man moet gewoon bezuinigen. Je moet dus je pijlen richten op het economische. De eerste die op dat domein moeten optreden zijn de vakbonden. Maar die vakbonden zijn een vogel voor de kat. Die kunnen eigenlijk niets. Want de werkgevers zijn weg, hé. "Geen loonverlaging? Ok, dan maken we de onderneming failliet". "Sabena? We doeken dat op, het is niet meer rendabel". Salut, alle werkne-

missistisch. Het komt erop aan de economie onder controle te krijgen.

Kruithof: «Op Europese schaal kan men misschien nog iets aan doen. Als er een sterke Europese regering komt, kan op dertig jaar een tegengewicht opgebouwd worden. Daarvoor denk ik dat er sprake zal zijn van een toenemende chaosisering. Er zijn volgens mij drie evoluties mogelijk. Ten eerste de hegemonie van Oost-Azië. Die is op dit moment volop bezig. Het is overigens de eerste keer in tientallen eeuwen dat een niet-westerse cultuur de hegemonie in de wereld heeft. De vraag is natuurlijk wat China en Japan gaan doen. Gaan ze een territoriale hegemonie vormen of doen ze dat precies niet? Aanhangers van de tweede tendens zijn diegenen die hun hoop stellen in internationale organisaties. Dat zijn degenen die rekenen op de Uno en dergelijke. Zij slaan de laatste tien jaar een bijzonder belachelijk figuur. De Uno richt een milieukonferentie in maar kan ze niet financieren. Dus de megasystemen betalen die conferentie. Het resultaat van de conferentie is noppes. Een derde mogelijkheid is chaos. Er komt geen wereldregering en de concurrentie gaat gewoon door. Ze moorden elkaar gewoon uit. En volgens mij is dat de belangrijkste tendens voor de komende dertig jaar. Ben ik dan een doem-

Ithaka

vervolg van p. 1

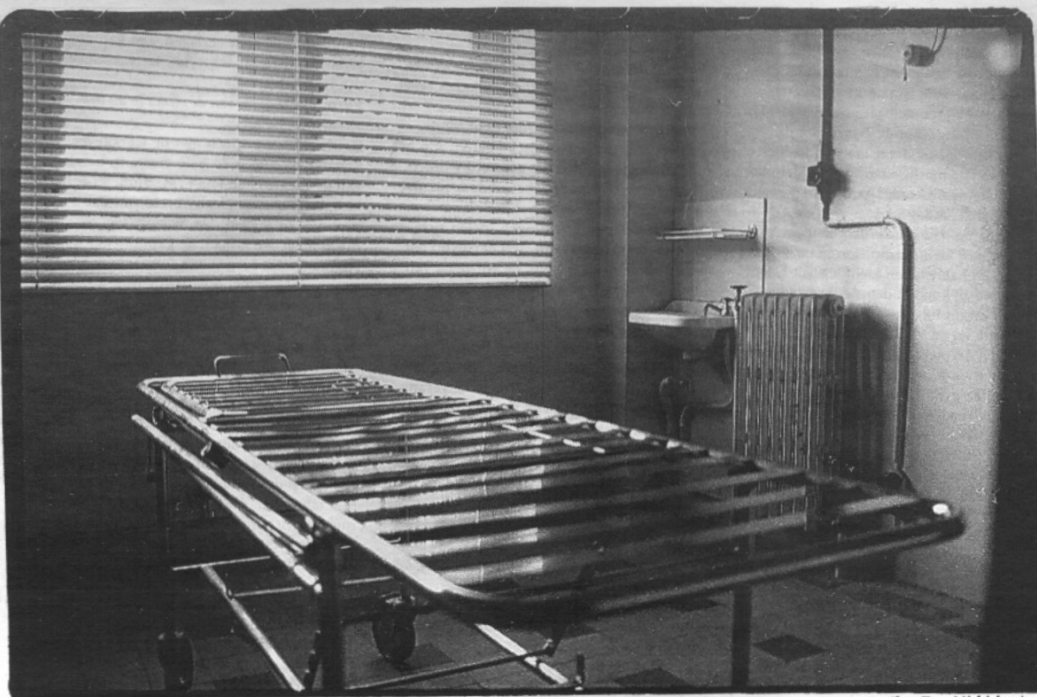
wel naast je hadden kunnen zitten, maar op een of andere manier toch op een scherm rondliepen. Verder paste Martha Morgan's 'Triptych' voortreffelijk in de kapel van het Kadoc. Het werk sprak er van een al bijna ouderwetse schoonheid en technische perfectie, die haast door geen enkel ander werk werd bereikt.

Een van de hoogtepunten was verder de performance van Kris Maes. Hij ging op een operatietafel liggen met een skalpel naast zich, dat de kwaadmoedige bezoeker naar eigen goed- of kwaaddunken kon hanteren. De sfeer in de ruimte was intens, en ook de spanning was te snijden.

Vingertje

Zijn werk duidde op een andere rode draad die binnen het aanbod van Ithaka 366 opviel. Eenmaal kunst een concreet onderdeel werd van de realiteit, werd door vele kunstenaars een appèl gedaan op de toeschouwer om zell mee te spelen. De 'Observatiestoel' van Koen Philips ontnam de willende toeschouwer van zijn dagdagelijkse waarneming en verving die door een klaustrofobisch gevoel. Frederic Derycke's 'Geluidspaal' nodigde de toeschouwer uit om zell een boodschap in te spreken. Het nadeel aan deze produkties was echter dat de lovenswaardige ideeën erachter esthetisch onvoldoende waren uitgewerkt. Misschien was dat wel een ander nadeel aan het feit dat de meeste projecten studentenwerk waren. Vele kunstenaars hadden duidelijk nog niet de volharding en maturiteit bereikt om een project tot in zijn verste consequenties en details uit te werken.

Maar als het de uiteindelijke bedoeling van Ithaka 366 was om de toeschouwer bij

Het bed waarop u later Kris Maes had kunnen skalperen

de kunst te betrekken, waren zulke werken een uitstekend middel daartoe. Mooie werken afgewisseld met leuke projecten en daarbij de eerste inspanningen van een lentezonnetje zorgden ervoor dat het volgen van het parcours een hoog entertainmentgehalte kreeg. Als zo de drempel overwonnen is die de toegang tot kunst vaak ver-

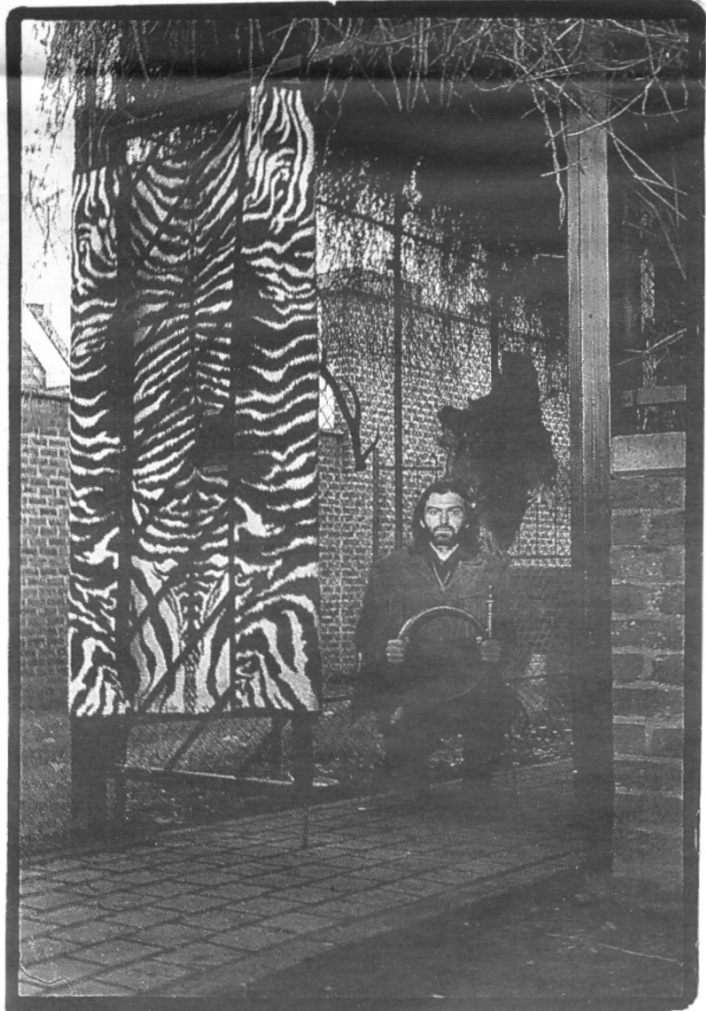
spert, kan je de toeschouwer misschien aan het denken zetten. En dan zijn de bedoelingen van een dergelijk project zeker volbracht. Immers, "aan kunst moet je plezier beleven", zei een van de organisatoren vorige week nog in Veto. En daarom ook dat dit jaar het belerende vingertje achterwege werd gelaten. Deze keer geen verklarende bordjes bij de werken, en geen hoogdravende uitleg in de brochure. De wandelaar moet zelf maar uitmaken wat hij erachter wil zoeken, en of hij dat überhaupt

(foto Tom Michiels)

wil doen. En zo kan kunst plezierig worden.

Tot dat entertainmentgehalte droeg zeker het traditionele eindfeest nog bij. Toen de lentezon er uiteindelijk het bijltje bij neerlegde en de zwerfende kunstminnaar thuishaven Stuc had bereikt, werd een gigantische luil in gang geschoten. Er werd gezongen, er werd gedanst. Er waren drankjes, blunted beats en pseudo-intellectueel gezwam voor iedereen.

Joris Janssens

Stefaan Hublou lokt een hert

(foto Tom Michiels)

Het Vademecum voor studenten in Leuven wordt 20 en krijgt er een Engelstalig broertje bij

Het Vademecum voor studenten in Leuven is een unieke gids voor eerstejaarsstudenten KU Leuven, Katholieke Hogeschool Leuven en Groep T.

Het Vademecum bevat praktische informatie over studeren en leven in Leuven en besteedt veel aandacht aan het ruime verenigingsleven voor de Leuvense student. Verenigingen die vermeld willen worden in de 20ste editie van het Vademecum kunnen contact opnemen met Frank Ribbens van Kringraad op het nummer 016/22.31.09 of 32.37.89, per fax op 22.01.03 of via e-mail kr@hagar.arts.kuleuven.ac.be.

Het nieuwe Engelstalige Vademecum is gericht op de talrijk aanwezige buitenlandse studenten in Leuven en wordt samengesteld door Portulaca, Nele Mariën, ☎ 016/32.33.95. Ook voor de adverteerder is er plaats. Voor beide publikaties belt u daarvoor met Patrick Staudt van Alfaset op 22.04.66, fax 22.01.03 of semafoon: 049/45.77.71.

Kringraad/Alfaset: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

(foto Dirk Bernard)

et zal deze donderdag niet voor het eerst zijn dat het NSV in Leuven probeert te betogen. De vorige keren was dat in 1984, 1988 en 1992, en telkens is het de studenten gelukt een tegenbetoging op de been te krijgen. Telkens was dat ook op basis van de stelling dat het betogingsrecht niet langer geldt voor een organisatie als het NSV. De grenzen van de vrijheid van meningsuiting staan keer op keer ter discussie.

Van zodra bekend werd dat het NSV in Leuven de straat op wilde, werd een aktiefrent opgericht dat zich tot doel stelde de betoging te laten verbieden. Leuven Fascisme Vrij (LFV), zoals dat front heet, stelde direct een vrij radikaal platform op. Centrale punt van dat platform is de vraag aan burgemeester Tobback om de NSV-mars door Leuven niet toe te laten. Tobback heeft die eis in elk geval al afgewezen. Hij gaat ervan uit dat elke organisatie, en dus ook het NSV, het recht heeft om door de straten van Leuven te paraderen.

Niet iedereen is dezelfde mening toegedaan. Carmen Morales, gemeenteraadslid voor Agalev, vindt dat het NSV verboden zou moeten worden in Leuven tout court: "In een democratie is dat de keerzijde van de medaille. Iedereen is vrij om zijn mening te zeggen, maar voor mij hoelt dat niet te gelden voor het NSV. Ekstreemrechts moeten we zo kort houden als we kunnen. Ik heb er gewoon schrik voor, waar zal het eindigen?" Maar Tobback heeft blijkbaar ook schrik voor Carmen Morales. Toen Morales zich aansloot bij een delegatie van LFV om door Tobback ontvangen te worden op het stadhuis, weigerde Tobback haar resoluut en zonder uitleg de toegang. Burgemeester Tobback heeft zo zijn eigen interpretatie van de vrijheid van meningsuiting.

Ook Thierry Mpala, voorzitter van de ABVV-jongeren, stelt dat het NSV en het ideologisch verwante Vlaams Blok in het verleden al genoeg blijk gegeven hebben van hun ondemocratisch gedachtegoed.

Aktiefrent tegen NSV-betoging

Spreekrecht of -verbod?

Bovendien vindt hij het toelaten van de NSV-betoging "provocerend voor de doorsnee antiracistische bevolking van Leuven en de niet-Europese en Zuid-Europese studenten in Leuven. De fascistische betoging toelaten is een indirecte agressie tegen al wie met racisme gekonfronteerd wordt. Bovendien heeft het een precedentwaarde."

Frankofobie

Ook aan de unief rijzen her en der vragen bij de houding van Tobback. Professor Jan Bundervoet van het departement Sociologie van de KU Leuven verklaarde: "De houding van de gemeenteraad getuigt van een verkeerde interpretatie van het recht

op vrije meningsuiting, daar dit de illusie kan wekken dat het NSV een democratische organisatie is. Men moet beletten dat iemand stellingen verdedigt waarvan de wezen is dat ze leiden tot volkerenmoord."

Tobback deelt die mening dus niet. De betoging heeft als ordewoord "tegen het frankofoon imperialismes" en de burgemees-

ter ziet daar weinig graten in. Tegenover vertegenwoordigers van LFV gaf hij het volgende te kennen: "Het NSV heeft het democratisch recht te betogen. Ik ben ook tegen het NSV, maar het frankofone kultuur-imperialisme waartegen zij opkomen is een realiteit." Het zou niet de eerste keer zijn dat ekstreemrechtse standpunten binnensijpelen bij de SP. Het vluchtelingenbeleid van minister Vande Lanotte is er een ander voorbeeld van hoe het partijprogramma van het Blok gedeeltelijk al overwaait naar andere politieke partijen. Wie de mening toegedaan was dat de SP een dam zou opwerpen tegen het fascisme, krijgt langzamerhand steeds meer stof tot nadenken.

Goering

LFV van zijn kant plaatst tegenover de frankofobie en het separatisme van het NSV de eenheid van België en de solidariteit tussen Vlamingen en Walen. LFV wijst elk nationalisme af en koppelt daar ook de eis voor volledig gelijke politieke en sociale rechten voor migranten aan vast. LFV ziet dit laatste dan in de vorm van het wetsvoorstel Harnie van Objectief 479.917.

Naast LFV zagen intussen nog een paar andere initiatieven tegen de NSV-betoging het licht. Het Aktiefrent Stop Fascisme verspreidt badges en was van plan om in de Alma een Nazi-Goering te laten serveren. Tenslotte is er ook nog 'Leuven rein, samen lukt het'. Zij verspreiden een platformtekst en roepen ook op om op straat te komen donderdagavond, zij het onafhankelijk van de andere tegenbetogers.

Serge Franchoo

E-CO COPY

 Tiensestraat 118 - Leuven
 016/23.70.30
 Open van 9 tot 22 u.

Café De Flint
 P. Lissman & Lamm 016227180

(advertentie)

Het ras is altijd groener aan de overkant

Op donderdag 7 maart organiseert het NSV, een Vlaams-nationalistische studentenbeweging, een betoging op het Ladeuzeplein tegen het frankofone imperialisme. Hoewel het NSV door velen als een 'klein en onbetekenend' groepje wordt bestempeld, is de vereniging er door de jaren heen toch in geslaagd een beruchte reputatie op te bouwen, en zijn politiek isolement op frappante manier te doorbreken. Enkele van haar acties op een rijtje.

Om de eis te kaderen van niet-erkenning van racistische en fascistische organisaties, lijkt een kleine historische hier aangewezen. In 1976 richt Edwin Truyens de Antwerpse afdeling van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond op (KVHV). Truyens gaat echter niet akkoord met de gematigde stroming in het KVHV, neemt ontslag en verandert de naam van de afgescheurde Antwerpse afdeling in Nationalistisch Studentenverbond (NSV). Het NSV wil meteen een duidelijke politieke koers. Via haar werking op de universiteit wil het NSV haar fascistisch politiek gedachtegoed aanvaardbaar maken en kaders rekruteren voor de uitbouw van een fascistische partij.

Begeesting

Begin '81 acht het NSV zich sterk genoeg om ook in Leuven een afdeling op te richten. De doelwitten zijn duidelijk aangegeven: komal maken met het progressieve gedachtegoed en de eigen fascistische, nationalistische en anti-demokratische ideeën weer bespreekbaar maken. De doorbraak van het NSV in de Vlaamse universiteitsteden verloopt synchroon met de opgang van het Vlaams Blok tegen het eind van de jaren tachtig. In het klimaat van een scherper wordende economische crisis heeft deze partij via racistische en leugenachtige campagnes tegen de migranten een vaste kern gevormd en heeft zij een stevige elektorale basis bij de bevolking verworven. Begin 1981 houdt het NSV zijn eerste meeting waarop Edwin Truyens verklaart: "Wij zijn aanhangers van een dissidente stroming binnen het nationaal-socialisme". Het NSV wordt niet erkend door de Leuvense fakulteitskringen en de Financiële Controlecommissie (FKK) van Kringraad.

Op 27 februari 1986 betoegt de NSV in Gent voor meer 'veiligheid', tegen de gastarbeid en de verdere immigratie van gastarbeid, onder de slogan "I is mijn volk, blijf er af!" Bert Eriksson, führer van de Vlaamse Militantenorde (VMO) en veroordeeld wegens het vormen van een illegale privé-militie, verklaart na de betoging: "Mijn bewondering voor Hitler kan ik niet verklaren. Die man begeestert me, ook nu nog, veertig jaar na zijn overlijden." Hoewel het Vlaams Blok ontkent enige fascistische legitimering te bezitten, proklameert Filip De Winter in Knack van 4 mei 1988: "NSV, NJSV en Vlaams Blok, dat is toch één familie!" Om hun ideologie met daden te bekrachtigen, onderneemt het NSV ondertussen gewelddadige acties. Aangezien het strafblad te lang is, moeten we ons beperken tot enkele leiten.

Luftwaffe-uniform

Op 7 maart bezet het NSV in een uiterst gewelddadige actie het studentenkale van Stuc. De student Bart Germeyns loopt hierbij een open beenbreuk op en houdt er een levenslang letsel aan over. Volgens verschillende getuigen, die onmiddellijk klacht neerlegden, was de dader NSV-preses Jürgen Ceder. Ook Filip De Winter is bij deze actie aanwezig. De Morgen (20 april 1989):

"De viering van het honderdste geboortjaar van Adolf Hitler werd gisteren en eergisteren op diverse plaatsen in Antwerpen voortgezet. Terwijl hier en daar neo-nazi-opschriften van de rolluiken, vensters en reclamepanelen werden gewist, bracht een 30-tal studenten donderdagavond de Hitler-groet in het NSV-stamkalee 'Het Kroegske'.... Men was even in paniek toen één van de aanwezige NSV-leden een in perfect staat verkerend SS-hemd vanonder zijn trui haalde om aan zijn medestaanders te tonen. Een student ging gekleed in Luftwaffe-uniform.... De eigenaar van het 'Kroegske', ex-preses van het NSV, had zich voor de gelegenheid gehuld in een t-shirt van de Ku Klux-Klan. Aan de muur hing zoals steeds een Vlaamse Lecuw met een ijzeren kruis rond de nek."

Aan de RUG worden op 20 oktober 1992 een drietal rechtstudenten lastig gevallen en bestolen door het NSV. Studenten van de anti-racistische werkgroep Objektief 479.917 van de fakulteit Rechten verzamelden die avond handtekeningen voor gelijke rechten. Zij worden plots lastig gevallen door twee NSV-leden die hen bedreigen en een honderdtal petitie vernietigen. Datzelfde jaar was er aan de RUG een aanslag van een veertigtal NSV-leden onder leiding van (de beruchte) Rob Verreycken op de studenten van eerste kan Rechten, Pol en Soc en Kriminologie bij het beëindigen van de les van professor Rudi Doom. Twee studenten werden hierbij ernstig verwond en een Turkse student werd aangepakt op een manier die deed denken aan de racistische terreur van de nazi's.

Peperstraat

De Morgen van 2 mei 1984 geeft één van de terreuraanslagen in detail weer onder de titel: "Racisme in het Waasland. Marokkaan neergestoken door rechts militant". Op vrijdagochtend 3 februari 1984, zit de Marokkaan Ben Ayssa Ouslame (29) in het new-wave jongerenkalee de 'Kluisje' aan de Grote Peperstraat in Sint Niklaas rustig een glas te drinken. Wanneer hij zich even terugtrekt naar de toiletten wordt Ouslame zonder enige waarschuwing vastgegrepen door Luc Odal (lid van NSV en Vlaams Blok) en met een knipmes driemaal in de

keel gestoken. Hij wordt in allerij naar het ziekenhuis gevoerd. Omdat zijn halslagader net niet was geraakt, kon zijn leven gered worden. Toen strafrechter Hoorens ter zitting vroeg naar het motief van het misdrijf, antwoordde Luc Odal lakoniek: "Een Marokkaan hoort hier niet thuis, ieder volk hoort in zijn eigen land, eigen volk eerst!" Na deze kримinele moordaanval op Ouslame richt Filip De Winter, als voorzitter van de NJSV, prompt 'een steunfonds Luc Odal' op. Luc Odal wordt door de Odal-groep uitgeroepen tot 'politiek vangene'.

De 'politieke acties' van de NSV beperken zich echter niet tot individuele moord-aanslagen. Zij slagen er ieder jaar in om 'etnisch' geweld te doen losbarsten in de volksbuurten van verschillende steden. Op 22 februari 1990 organiseert het NSV een nationale betoging in Antwerpen onder het motto 'Vlaanderen ons Vaderland: België barst'. Zij willen een provocerende roete volgen doorheen de migrantenwijken van Borgerhout. Dit naar het grote voorbeeld van het Vlaams Blok dat een 'moskeeën-tocht' doorheen Borgerhout organiseerde. Het Vlaams Blok vond op haar beurt inspiratie bij de 'synagogentochten' van de nazi's (zie ook 9 november 1938, Kristalnacht). Dezelfde lantare van haat en onwettendheid rakte nogmaals uit in de volksbuurten van Gent in 1995. Het kwam tot ernstige rellen met anti-racistische tegenbetogers en de ordehandhavers die alle moeite hadden om de omwonende migranten te beschermen van de rechtse terreuraanvalen. Tot zover het evangelie van het NSV.

Edgar

Het is opvallend dat het NSV in zijn streven naar klassenkollaboratie en solidaristische, volksnationalistische opvattingen, in het woetspoor treedt van de fascistische en nationaalsocialistische politiek uit de jaren '20, '30 en '40. Hoewel zij niet graag het etiket 'fascistisch' opeplakt krijgt, geeft zij zelf graag toe zich te inspireren op volksnationalisten als Edgar Delvo. Samen met Hendrik De Man behoort Delvo tot de 'socialistische' strekking die de internationale solidariteit en de vreedzame samenleving tussen alle werkers openlijk verwerpt en resoluut overschakelt op een nationaalsocialisme. In een manuscript van juli 1944 verklaart Edgar Delvo: "Wij staan aan de drempel van een nieuw tijdvak; de opkomst van een nieuwe wereldbeschouwing (het nationaalsocialisme) luidt nu het einde in van de oude systemen.... Het voorwerp van alle menselijke handelen is niet langer een denkbeeldige 'menschheid', samengesteld uit gelijkwaardige individuen...." Diezelfde Delvo is één van de grote inspiratoren van

het Vlaams Blok. Tijdens de oorlog was hij één van de leiders van de 'Unie voor Hand-Geestesarbeiders', de Duitsgezinde vakbond van Hendrik De Man. Toen Hitler tegen het einde van de oorlog alle Duitsers in het leger moest inlijven, werden miljoenen buitenlandse werkkrachten naar Duitsland gesleept. Delvo rechtvaardigde toen het nazi-migrantenbeleid als volgt: "Niet alle arbeidskrachten die in een bedrijf werken, kunnen tot de bedrijfsgemeenschap behoren. Daar zullen alleen volksgenoten deel van uitmaken. Nog zij vreemdelingen. Vanzelfsprekend kunnen vreemdelingen in het bedrijf werkzaam zijn. Niettemin kan van hen niet verlangd worden dat zij zich ten opzichte van het algemeen welzijn zo zouden gedragen als zij volksgenoten van volksgenoot worden getroffen, schiet ze geenszins te kort wanneer ze het nodig oordeelt alleen volksgenoten in aanmerking te laten komen." Ook voor het Vlaams Blok moeten migranten werkvergunningen van beperkte duur krijgen en na de geleverde prestatie worden teruggestuurd, zonder recht op werkloosheidsuitkering of sociale zekerheid.

Zuiver

Hoewel het Vlaams Blok, de partij waarin de meeste NSV-kopstukken carrière maken, bijvoorbeeld handig weet gebruik te maken van de democratie, kant het NSV zich duidelijk tegen de gelijkheidsgedachte op politiek vlak. Wanneer men de propaganda en het 'aktieterrrein' van het NSV beschouwt, verschilt die wezenlijk niet van eender welke jongerenafdeling van de SS uit het Duitse Rijk. Door systematische indoktrinatie fabriceerde de SS xenofobe alshaters. Wat slecht was voor de Führer, was slecht voor Duitsland en diende vernietigd te worden. Joden, zigeuners, homo's, communisten, gehandicapten waren geen mensen meer. Zij werden doelbewust gereduceerd tot abstracte, stereotiepe karikaturen. **vervolg op p. 9**

Philip De Winter bij het NSV in 1984

(foto Archief)

De politieke kleur van jonge generaties

In 1992 verscheen bij Kritak het boek 'Herfsttij van de 20ste eeuw'. Het boek is de neerslag van een studiedag die op 21 februari van dit jaar in Brussel werd georganiseerd door het Navorsings- en studiecentrum voor de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog onder de titel 'Ekstreemrechts in Vlaanderen. Van de vooroorlog naar de naoorlog'. Een interessante bijdrage kwam er van professor Louis Vos, doktor in de letteren en wijsbegeerte, departement geschiedenis van de KU Leuven en hoofddocent op het departement geschiedenis aan de KU Leuven. Hij publiceerde over Vlaamse beweging, studentenbeweging en jeugdwerk. Het werk wil bijdragen aan een beter begrip van het extreemrechtse fenomeen.

Voor een goed inzicht in de evolutie van het Vlaamsnationalisme en extreemrechts moet volgens Vos grote waarde worden gehecht aan de 'kleine radikale groepjes' buiten het VNV of de Volksunie. Ook al hadden die groepjes tijdens het interbellum numeriek weinig aanhang, toch was hun impact op de bredere Vlaamse nationale beweging erg groot.

Opmars

Verder verdient het antibelgicisme als kernstuk van het politiek Vlaamsnationalisme bijzondere aandacht. Voorstander zijn van zelfbestuur of federalisme, zoals de meeste aanhangers van de Frontpartij in de jaren na de Eerste Wereldoorlog dat waren, impliceerde toen nog niet noodzakelijk een antibelgische opstelling. Geleidelijk aan werd echter niet het zelfbestuur de toetssteen van de ware (politieke) Vlaamsnationalist, maar wel het antibelgicisme.

De nederlaag van de Nieuwe-Ordekrachten in de Tweede Wereldoorlog betekende niet dat het Vlaamsnationalisme verdween en evenmin de Nieuwe-Orde-ideologie. Hoewel de twee stromingen lange tijd afwezig bleven op het publieke forum, bestonden ze onderhuids voort en kwamen ze respectievelijk in de jaren zestig, zeventig — met de doorbraak van de Volksunie — en in de jaren tachtig — met de opmars van het Vlaams Blok — opnieuw naar voren. Ze kregen daarbij allebei een nieuw gezicht, omdat ze gedragen werden door jongere generaties.

Het hoogtepunt van de naoorlogse Vlaamsnationalistische mobilisatie, de gewonnen strijd om Leuven Vlaams, bracht tegelijkertijd ook een keerpunt. De Leuvense studentenbeweging evolueerde tijdens haar als Vlaamsgezind begonnen revolutie van januari 1968 in de richting van een uitgesproken democratisch ideeëngoed. Hoewel voor een minderheid de revolutie een versterking van het Vlaamsnationalisme bracht, bezegelde ze voor de toonaangevende groep in de Leuvense studentenbeweging het wantrouwen in de gevestigde orde en de keuze voor een open niet-autoritair democratisch streven.

Toch koos niet de hele postmaterialistische generatie voor een zeldzame maatschappelijke blauwdruk. Oudere rechtse Vlaamsnationalisten — sommigen met vooroorlogse staat van dienst in VNV of Verdinaso — begonnen toen alles in het werk te stellen om in de studentenwereld het linkse tij te keren door jeugdformaties op te starten, waarin ze meestal het nationaalsolidarisme propageerden. De echte organisatorische en ideologische konsolidering kwam er pas toen een volgende studentengeneratie in de tweede helft van de jaren zeventig — in een periode van economische crisis en stijgende werkloosheid — radikaliseerde en zich verbond met de ideologie van de Franse 'nouvelle droite'. Hoewel de NSV er, in tegenstelling tot de studentenformaties van

de Nieuwe Orde in de jaren dertig, niet in geslaagd is een invloedrijke positie in het studentenmilieu te veroveren, is het wel een goed functionerend mobilisatiekanaal en een vormingsinstelling geworden voor nieuwe kaders van het intussen door oude rechtse Vlaamsnationalisten opgerichte Vlaams Blok. En het is precies de generatie van De Winter die het elektoraal lukratieve antimigrantenstandpunt sterk naar voren heeft geschoven als kernstuk van een nieuwrechtse ideologie.

Heidendom

Verder besluit professor Vos in zijn arti-

kel uit 'Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse beweging': "Rechtsradikale Vlaamsnationalisten (zoals de NSV) huldigen vandaag opnieuw een eksklusief etnisch integraal-nationalisme dat de afstamming als enig criterium voor 'volksgeenootschap' beschouwt... Zoals een sinds generaties in Vlaanderen levende Nederlandssprekende jood toen niet kon behoren tot het Vlaamse volk — hoe 'geassimileerd' hij ook was — zo kan vandaag voor een rechts-radikale Vlaams-nationalist geen moslim — hoe 'aangepast' hij ook is — deel uitmaken van het 'eigen volk'. Dit racistische eksklusivisme is geen toevallig verschijnsel, het is de kern zelf van een extreem doorgedreven etnisch nationalisme, en het wordt voor sommigen extra gelegitimeerd door het Nietzscheaanse 'nieuwe heidendom' van de 'nouvelle droite'-ideologen (zoals Jean-Marie Le Pen)."

Bart De Schrijver

Neuken Sonder Voorbehoedsmiddel

(foto Dirk Bernard)

NSV

vervolg van p. 8

ren, zodat zij ongeremd en zonder enig gevoel van respect of medemenselijkheid konden worden uitgeroeid, tot vrouwen en kinderen toe. Het is dezelfde tactiek die het NSV aanwendt: alle frankolonen zijn smerige profiteurs en de Marokkanen zijn lalle kriminelen. De totalitaristische weg waarlangs de NSV marcheert, wordt voorlopig nog versperd door drie hinderpalen die haar opmars tot dusver hebben gestuit: de wetenschappelijke weerlegging van de rassen- en antifascisme en de geest van de democratie.

Wat dat eerste betreft, is het zeker niet overdreven of eenzijdig om het NSV van het 'puurste' racisme te beschuldigen. Oordeel maar op basis van het artikel 'Volk' van de hand van NSV-lid Bart Stevens: "Om het voortbestaan van onze cultuur en

ons volk als organische eenheid te verzekeren, komt het er op aan het ras zuiver te houden... Daarom is onze nationalistische strijd een strijd tegen vreemde invloeden, tegen elke vorm van internationalisme, materialisme, ateïsme of democratie... een strijd op leven en dood." Wie de biologische werkelijkheid beschouwt, moet constateren dat noch bruin, noch blank, noch geel, groen, rood of blauw zich systematisch door

vaste erfelijke eigenschappen onderscheidt. De variatie van 'loci' op de chromosomen zijn de grenzen die de gelijkis maskeren tussen alle mensen. Het rassenbegrip is volgens de biologische wetenschap onverdedigbaar. Maar het NSV weet het veel beter dan de professoren en gooit het nu over een heel andere boeg: er is kultureel racisme! "Gastarbeiders zoals Turken en Marokkanen behoren niet tot het Westers kultuurpatroon en kunnen zich onmogelijk aanpassen. Deze barrières van godsdienst, cultuur en leefgewoonten zijn te groot." Xavier Buisset, kamerlid voor het Vlaams Blok, schrijft het volgende: "Met alle middelen moeten wij in Vlaams-Brabant en elders een klimaat van terreur, gevaar en onveiligheid scheppen ten opzichte van de Franstaligen en van de Vlaamse overlopers... Wij bedoelen praktisch: met katapulten en moeren de ramen van de villa's kapotschieten, auto's en bezittingen beschadigen en vernielen, brandstichtingen van private woningen of bedreigen... Dit is een vorm van burgeroorlog maar een burgeroorlog is het nu al: de integriteit van ons volk wordt al iedere dag de keel over gesneden."

Komplex

Een tweede hinderpaal voor de opmars van de totalitaristische weg van het NSV is de afkeer bij de meerderheid van de bevolking van fascisme en nationaalsocialisme. Het NSV ontkent ten overstaan van het grote publiek stevast iets met de gruwel van Hitler te maken te hebben. Zij wil zo gezegd enkel rechts en Vlaams zonder complexen zijn. Het Vlaams Blok (en anderen) pretendeert de ware voorvechter te zijn van de Vlaamse emansipatie. In leite zorgt zij ervoor dat de Vlaamse kulturele ontvoering in het daglicht wordt geplaatst van

fascisme en intolerantie, wat een groot ongenoegen scheidt bij diegenen die de Vlaamse eigenheid op een democratische manier willen uitbouwen.

De derde hinderpaal is tenslotte de doorgaans te weinig in de kijker gezette afkeer van de bevolking voor ondemocratische (en onsociale) opvattingen van het NSV (bijvoorbeeld het 'ongelijkheidskapitaal', de theorie van de 'volksgemeenschap'...). Om de gegronde aversie voor hun theorieën stap voor stap te counteren, volgt het NSV de strategie van de vergoelijken van het fascisme en de ontkenning van de meeste gruwelijke misdaden van het fascisme. In de rangen van NSV en Vlaams Blok militeren een reeks ontkenners van de concentratiekampen en de holocaust.

Het moet onderhand wel duidelijk worden dat de NSV niet kan algedaan worden als een 'folkloristische' studentenbeweging. Zij blijft opkomen voor discriminatie van migranten. Ook aan de gewelddaden is geen einde gekomen. Integendeel. Na aandachtige lectuur moet aan de argumenten om het NSV niet te erkennen niet veel toegevoegd worden, alhoewel bepaalde studentenverenigingsorganisaties pleiten voor erkenning van deze zoogenaamde Vlaamse nationalisten. Hopelijk roept ook de Belgische justitie een halt toe aan gewelddadige rechtse milities. De rechtspraak dient strikt toe te zien op de naleving van de wet op racisme en het verbod van nazipropaganda. Niemand mag de ogen sluiten voor het verbale en het fysieke geweld van het NSV waarachter maar één ideologie schuilt: het fascisme. "Wir haben es nicht gewusst" is geen voldoende manier om het fascisme te fnuiken. De levenspreuk van een ex-gedetineerde van het concentratiekamp Breendonk: "Horen, zien en vooral niet zwijgen".

Bart De Schrijver

Romaniatoneel ontdekt dat de aarde rond is

Van 4 tot 7 maart speelt het toneelgezelschap 'Sortie de Secours' van Romania het stuk 'La Terre est Ronde' van de twintigste-eeuwse auteur Armand Salacrou.

Naar traditie wordt er in het Frans gespeeld onder de jonge maar ervaren leiding van Bernard Mouffe. Na het frivole spel van vorig jaar rond het Casanovatema, graven de romanisten dit jaar verder in de karnavalsfeer. In het decadente Firenze van 1492 komt plots een extreemistische kuisheidsmoraal in zwang. De personages worden heen en weer geslingerd tussen de 'universals' religie, moraal, ware liefde en de aardse geneugten. Kortom, centraal staan de eeuwige spanningen tussen de seksen en originele vragen naar geloof en geweten. Décadence verzekerd.

Alles gaat door in het Malpertuustheater, Redingenstraat 4 te Leuven, telkens om 20.30 u. Kaarten in voorverkoop verkrijgbaar bij Peeters en KB-Studentenkantoor (150 voor studenten/200 niet-studenten) en aan de kassa 200 frank.

(kl)

Hegel zou trots geweest zijn

Student Aid 1996 zet het twee jaar geleden besloten bewust-makingsoffensief op waakvlam en verkiesst weer tastbare projecten te steunen. Dit jaar werd voor het post-Escobar Colombia en haar problemen in verband met straatkinderen en mensenrechten geselecteerd. Het op de traditionele wijze ingezamelde geld zal nuttig besteed worden in twee welgekozen plaatselijke projecten, terwijl uw handtekening de weg naar onze minister van Buitenlandse Zaken zal vinden. Doe wel en zie niet om!

Zou St. Bob Geldof geweten hebben wat hij teweeg bracht toen hij in 1985 het noble Band/Live Aid lanceerde? Zou hij beslist hebben dat daarmee de basis gelegd was voor het onvolprezen Student Aid? Maakt niet veel uit. Feit is dat Student Aid zich vanaf 1986 steeds groeiend opgewerkt heeft tot een wereldwijd opmerkt, interuniversitair gebeuren en die gewaardeerde positie bovendien op voorbeeldige wijze algevendogen heeft.

Zoals het een normale gang van zaken betaamt is ook voor Student Aid die expansie niet rimpelloos verlopen. De eerste eerder onverwachte successen hadden immers vaak tot gevolg dat het idee in de schaduw van de actie kwam te staan wat leidde tot een studentikoze vorm van ontwikkelingshulp bestaande uit wereldrekordpogingen bierbakken stapelen en meer van dat fraais. Misschien was toen een extra nadruk op bewustmaking al opportuun geweest.

Antitese

Tot 1993 was 'projectwerking' het Student Aid-adagium. Togo, Tanzania, India, het Braziliaanse Amazonewoud en Roenda zijn van uw centen beter geworden. De Student Aid-organisatoren namen hier echter geen genoegen mee en stelden zich de moedige maar alles op de wegrelativerende helling zettende hamvraag: "Helpt hulp?" Vooraleer de buitenwereld lucht van deze interne crisis kreeg er eventueel een Student Aid Aid op het getouw moest gezet worden, werd een oplossing gevonden. Antitesegewijs stapte men in 1993 af van de projectwerking en krom het bewustmakingsobjectief naar de eerste plaats op het lijstje. Konkreet betekende dit het kiezen van een ruim, informatief uit te werken thema in plaats van een vooral geldelijk te steunen project. Herinner u het thema "Verstedelijking" van vorig jaar.

Syntese

Dit jaar wordt dus weer aan projekt-

werking in de Derde Wereld gedaan, terwijl ook de bewustmakingscampagne in Vlaanderen onverstoord verder gaat. Dit heeft ten eerste te maken met het feit dat het invullen van de jaarlijkse Student Aid-inhoud en -acties een dynamisch proces is, waarbij de organiserende studenten naar eigen inzicht beslissen. Ook meent men toch vele waardevolle projecten te zien, die de geldelijke steun kunnen gebruiken en waard zijn. Ten derde denkt men door de inhoudelijke verbinding van Student Aid met een bepaald land of project ook de minder geïnteresseerde student te kunnen mobiliseren. Zolang die zijn bierkettingen op slot laat natuurlijk.

Kokaïne

En zo heeft de student die Student Aid instinktief met Afrika verbindt dit jaar ongelijk. Colombia ligt in Zuid-Amerika en is een land met vele mensonterende problemen. Politiek is Colombia formeel een democratie, met een grondwet die zowel de individuele mensenrechten als de groepsrechten erkent en beschermt. De realiteit is anders. Tijdens de laatste 42 jaar is ruim vierendertig jaar de staat van beleg of de noodtoestand van kracht geweest. De meest fundamentele mensenrechten werden dan zonder meer opgeschort. Drie linkse guerrillabewegingen zijn nog in Colombia actief, wat zoveel betekent als de dood van 3 mensen per dag, terwijl de operatie 'Sociale Schoonmaak' — de systematische moord op straatkinderen, kleine kriminelen, prostituees, junkies en andere marginalen in de grootsteden — elke twee dagen een slachtoffer maakt. Reken daarbij de politieke moorden, meestal het werk van de vele strijdkrachten, de staatsveiligheid of de vele paramilitaire organisaties en men bekomt een samenleving waar het verre van heerlijk toeven is.

Sinds augustus 1994 is de liberaal Ernesto Samper aan de macht. Bij zijn aantreden heeft hij een 'actieprogramma voor mensenrechten' aangekondigd. De politieke wil en mogelijkheid om de beerput grondig uit te mesten ontbreekt vandaag echter nog steeds en tot vijlennegentig procent van de schendingen van de mensenrechten blijft ongestraft. Een belangrijke faktor is het feit dat de 'war on drugs' Samper volledig afhankelijk gemaakt heeft van de strijdkrachten, terwijl kokaïne nog steeds het belangrijkste exportprodukt is.

Oscar

Een eerste project dat door Student Aid ondersteund wordt is het 'Hogar Oscar'-project van Patrick Vercoutere. Hij tracht de ongeveer tweehonderd straatkin-

deren in de stad Cartagena op te vangen en in een zo normaal mogelijk levenspatroon te integreren. Zijn 'Oscar-tehuis'-project omvat verschillende initiatieven. Vooreerst is er uiteraard het straatwerk, waardoor Patrick en/of begeleiders al spelend of pratend het vertrouwen van de kinderen in de volwassenen proberen te herstellen. Ten tweede is er het 'Hotel Viena', een klein toeristisch hotelletje, waar de straatkinderen welkom zijn om kleren te wassen, te douchen, te praten, zodat de hotelgasten met hun verbrande neus in de drek van de realiteit geduwd worden. Behalve de funktie als financiële bron voor het programma, hoopt het hotel ook zijn gasten wakker te schudden en in missionarissen voor hun thuisland om te vormen. Met het hotel vergelijkbaar is de 'Boerderij Luna Luz', die bovendien door eigen kweek in voedingsmiddelen kan voorzien. Kulminatiepunt van het hele project is het 'Hogar Oscar' (Tehuis Oscar), waar 15 kinderen een zo normaal mogelijk leven leiden, zodat ze later met meer kansen het volwassen leven kunnen instappen.

Een tweede project ondersteund door Student Aid heet 'Colombia-Koördinatie' en wil een deel van de opbrengsten aan een samenwerkingsverband van zeven Colombiaanse mensenrechtenorganisaties schenken. Via financiële, technische en juridische bijstand wil SA zo een bijdrage leveren aan de moeilijke strijd voor de eerbiediging van de mensenrechten.

Internationaal wordt geleidelijk de druk op Colombia opgevoerd, na herhaaldelijke gratis vingerwijzingen. De Colombiaanse regering wil echter ten allen prijze vermijden dat het land op de zwarte

lijst komt te staan, in het theekransende gezelschap van landen als Iran of Afghanistan. De actie van Student Aid komt op het gepaste moment, aangezien tijdens de jaarlijkse Uno-Mensenrechtenkonferentie te Genève van 18 tot 26 maart beslist zal worden of de internationale gemeenschap al dan niet een speciale VN-rapporteur naar Colombia stuurt. Een ideale en misschien laatste gelegenheid voor het onfortuinlijke land om zich te herbronnen.

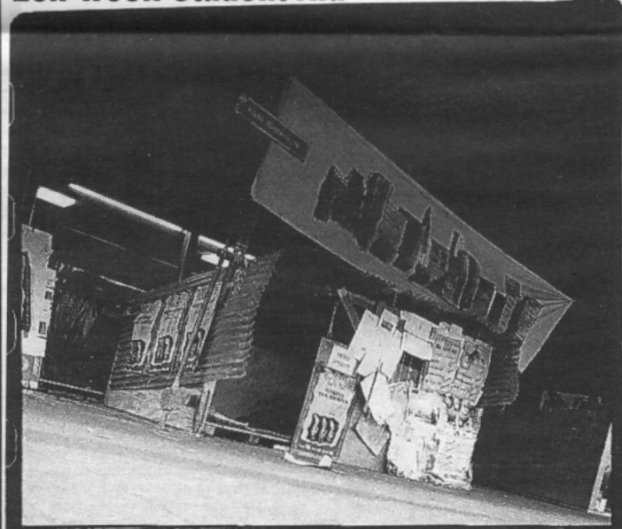
Erik

Student Aid hoopt uit de grond van zijn hart dat Colombia die gelegenheid krijgt en wil dat minister van Buitenlandse Zaken Erik Derycke zijn Europese partners overtuigt van het belang van de gezant. Er is nog werk aan de winkel, aangezien de Europese Unie zich, wat buitenlands beleid betreft, steeds met een unanieme stem wil opstellen. Maar wegens economische belangen is die unanimitie helemaal niet zo vanzelfsprekend als onze beschavingsprentie vereist. Daarmee wil Student Aid de publieke opinie rond deze thematiek mobiliseren en door middel van een petitie jong en studierend Vlaanderen als een waakhond in het ministerkabinet post doen vatten.

Dat Student Aid dit jaar samenwerkt met Amnesty International kan een bijkomende stimulans zijn ook dit jaar uw T-shirt-kollektie uit te breiden, op dropping te gaan, zuiders te markten, te workshoppen of in te slapen. Hopelijk krijgt het moordspel geen echt Colombiaans tintje en gaan onze zwartbesnorde vrienden van het Medellín-kartel niet voortijdig met de bijeen-gespaarde centjes aan de haal. Misschien jammer dat de vorig jaar opgestarte Metissenreeks geen vervolg krijgt, maar het bescheiden hitje van de Student All Star Band Aid, rond spilstudent Guus Meeuwis, 'Helpt Hulp?' maakt veel goed, en stelt weer die vervelende vraag.

Tom Luycx

Een week Student Aid

(foto Joris Vanaden Houtte)

Student Aid werkt dit jaar dus rond Colombia. De activiteiten werden dit jaar lijfzinnig op gang — euhm — geschoten met een moordspel. Ook kon je op de dinsdagen van februari naar een politiek correcte film gaan kijken in de Studio's. Maar de Leuvense campagne begint pas goed deze week. Een overzicht.

Maandag 4 maart

Dropping op zijn Colombiaans: leef jezelf in de rol van straatkind of guerrillero en zorg dat je levend en wel weer in je studentenstad geraakt. (vertrek op het Ladeuzeplein om 19.30 u. deelnemen kost 150lr.)

Dinsdag 5 maart

Colombiaanse nacht: gesponsord slapen in Alma 2 terwijl op de achtergrond een koppel Zuid-Amerikanen unplugged de salsa doet. Met hartige sprekers en hapjes toe. (vanaf 20.00 u) Overdag is er aan Alma 2 ook al een Zuiders Marktje. Let op voor gauwlevien.

Woensdag 6 maart

Vanaf 17.30 u workshop perkussie in het Arenberginstituut (100 fr.). Om 20.00 u debat in het Engels over "Universities in the South" (Aula Michotte)(lees de volgende pagina). Ondertussen is in Heverlee de traditionele lessenmaraton begonnen (14.00 u)

Donderdag 7 maart

Workshop keramiek in het Arenberg vanaf 14.00 u in Arenberg (100 fr.). Plus slofsteek in Alma 2 met optreden van Pical, een Zuid-Amerikaans groepje. En daarna wereldmuziek tot het uw oren uitkomt. (100 fr.). We hebben ze ooit nog wel eens gevulder geweten, die Student-Aidweken. Maar misschien worden we gewoon oud.

(be)

Arbeid maakt vrij

De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) zoekt ter ondersteuning van de werking van haar studentenblad *Veto* gedurende het volgende academiejaar één halftijdse kracht (19,5 uur per week). Van de halftijdse kracht wordt verwacht dat hij/zij de werking van het blad praktische en inhoudelijke steun verstrekt om op haar werkingssterren tot een doordacht beleid te komen. Hij/zij moet dit beleid met kennis van zaken kunnen uitvoeren. De halftijdse kracht zal werken met een bediendencontract van bepaalde duur.

Van de kandidaat wordt verwacht dat hij/zij op de hoogte is van het maken van het blad, zowel technisch als inhoudelijk. Zijn/haar taak bestaat voornamelijk uit administratie, het bijhouden van de briefwisseling, het meewerken aan de reclamewerving, het bijhouden van het archief en het verzorgen van de permanentie. Daarnaast begeleidt hij/zij de redactie, spoort aktualiteiten op en legt contacten tussen medewerkers, redacteuren en leden van de verschillende raden. Als bindschakel tussen alle geledingen van de redactie zorgt hij/zij ervoor dat er wekelijks een kwalitatief hoogstaand blad onder de Leuvense studenten verspreid wordt.

Het contract loopt af op 31 juli 1997. Kandidaturen moeten binnen zijn vóór vrijdag 22 maart om 15.00 u. De kandidaat moet zich op de redaktievergadering komen voorstellen waarvoor hij/zij zal worden uitgenodigd.

Schriftelijke sollicitaties met cv, vermelding van de speciale kwaliteiten die voor het blad nuttig kunnen zijn, moeten ingezonden of binnengebracht worden op het redaktie-sekretariaat van *Veto* bij Annemie Deckx, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Informeren kan de hele week op het bovenstaande adres of op 22.44.38.

Universiteiten aller landen

W is behoefte aan een referentiepunt, een horizon, een problematisering, informatie, ruimte en reële kanalen om een Noord-Zuid-samenwerking voor ontwikkeling werkbaar te maken. Kunnen studenten, docenten, de universiteit zo'n horizon bieden? Deze vraag stelde René Mendoza (Bolivië) zich in zijn 'Brief aan de Vlaamse studenten', naar aanleiding van zijn verblijf in België. In diezelfde brief schrijft hij: "Het zal noodzakelijk zijn de bruggen en gemeenschappelijke belangen? Gaan we wachten tot ze uit de hemel vallen, een handboek uit het Oosten, een traan uit het Zuiden of het recept van een professor?"

of in internationale organisaties.

Ook qua infrastructuur en bibliotheek-uitrusting zijn er belangrijke tekortkomingen. Wel moet opgemerkt worden dat universiteiten in het Zuiden, net zoals in Europa, niet onder één noemer te plaatsen zijn! Sommige universiteiten kunnen qua technologie best wedijveren met ons en bekwaame mensen zijn zeker aanwezig.

Wat samenwerking betreft loopt er nog één en ander mis. Vele universiteiten zijn opgericht of geherstructureerd tijdens de koloniale periode (cfr. Lovanium, nu universiteit van Kinshasa, dat tijdens de koloniale periode zowat vergeleken kon worden met wat Kortrijk nu is). Vaak blijft de samenwerking gebaseerd op de gewoontes van de koloniale periode: een stiefmoederlijke éénrichtingsrelatie met weinig oog voor de plaatselijke cultuur. Vele universiteiten zijn volledig beïnvloed door het Westen, waarbij de academici volledig losgeslagen zijn van hun eigen wortels. Ook hier mag echter niet veralgemeend worden, en lijkt stilaan de overtuiging te groeien dat het anders kan en moet.

Steen

De eigenheid van interuniversitaire ontwikkelingsamenwerking bestaat erin dat het voornamelijk een inter- en multiculturele uitwisseling betreft. In elke kennisoverdracht (van onderwijs tot eksakte wetenschappen) schuilt immers steeds een culturele konfrontatie.

Dit jaar tracht Student Aid haar steentje bij te dragen tot de uitwisseling door zoveel mogelijk samen te werken met buitenlandse studenten, auteurs, activisten, ... Op het debat van woensdag tracht men getuigenissen te geven over enkele concrete universiteiten in Afrika en Colombia. Hiervoor zal Marnic Vanlangenacker (die vijf jaar in Bolivië gewerkt heeft en ook reeds enkele landen in Afrika bezocht heeft) twee gesprekken leiden. In een eerste interview zullen Colombiaanse studenten die in Co-

lombia hun diploma gehaald hebben en nu in Leuven verder studeren of doktoreren ondervraagd worden over de democratisering van het onderwijs, de invloed van de universiteit in de maatschappij, de mogelijkheden en beperkingen van universiteiten, of het dagelijkse leven van een Colombiaanse student.

In een tweede ronde zullen twee Afrikanen ondervraagd worden over dezelfde thema's. Francis Adu-Poku uit Ghana heeft hier rond enkele scherpe standpunten, die onze ijdelheid niet bepaald zullen strelen. Matthias Nigonzima is een jurist uit Burundi die in Leuven gestudeerd heeft en nu op een advocatenbureau in Brussel werkt. Hij heeft zelfs al mogen ondervinden dat het voor buitenlanders niet mogelijk is om mee te werken aan ontwikkelingsprojecten.

Toekomst

Nadien zal er gediscussieerd worden over de mogelijke samenwerkingsvormen in de toekomst. Naast hogergenoemde personen zullen ook prof. de Gaay Fortman en prof. Devisch aan de discussie deelnemen.

Prof. de Gaay Fortman is een Nederlander die aan het Institute of Social Studies in Den Haag werkt (political economy) en ondermeer fractievoorzitter van de PPR

(Politieke Partij Radikalen) was in de Eerste en Tweede Kamer. Hij heeft vier jaar aan een universiteit in Zambia gewerkt en was/is voorzitter van tal van ontwikkelingsorganisaties.

Prof. Devisch is Zaïre-specialist en verbonden aan de afdeling antropologie van de KU Leuven en is gespecialiseerd in de culturele aspecten waar rekening mee gehouden moet worden om tot een nuttige samenwerking te komen en in de antropologische kenmerken van Afrikaanse volkeren.

Het debat zal meestal in het Engels verlopen zodat ook buitenlandse studenten kunnen komen luisteren. Achteraf kan dan met hen in een minder formele omgeving gebabbeld of gediscussieerd worden. Is het immers niet mogelijk dat elke studentenorganisatie zich eens bezint over hoe zij tot een relatie kan komen met studentengroepen hier of in het Zuiden? Kunnen er geen verboderingen georganiseerd worden?

**Koen Trouw
Peter Wollaert**

Het debat vindt plaats op woensdag 6 maart in aula Michotte van het Psychologisch Instituut, Tiemsstraat 102 en begint om 20.00 u. De toegang is gratis.

Met een debat tracht Student Aid dit jaar een sleutel te leveren voor die noodzakelijke zoektocht. Kan een universiteit immers niet bijdragen tot de ontwikkeling van een land? Niet alleen kan haar technisch onderzoek een land minder hulpbehoevend maken, maar ze kan een volk ook helpen in de zoektocht naar de culturele roots.

Internationale samenwerking tussen universiteiten brengt voor alle partners vruchten voort. De kennis vergroet, de eigen cultuur wordt in een ruimer perspectief geplaatst, en samen kan de wereldmarkt bestudeerd worden.

Er zijn momenteel echter nog veel problemen, zowel op het vlak van de mogelijkheden van universiteiten als op het vlak van de samenwerking tussen universiteiten.

Zo kampen veel universiteiten in het Zuiden met een tekort aan academisch personeel. Dit heeft velerlei oorzaken. Bekwame mensen — die er zeker zijn — vinden betere betrekkingen in buitenlandse universiteiten, in de politiek, in het bedrijfsleven

Après-Ithaka: kom uit uw kot

Donderdag 29 februari was er Ithaka 366 (zie ook pagina 1 en 6). Kunst op straat met maffe parcours toestanden, workshops vooral en een luif erna, kaaskroketten en entre-deux-mers. Kortom, een happening: het grootste project van Kultuurraad voor Leuvense studenten.

Met Ithaka nog nazinderend draagt Kultuurraad iedereen uit om het zelf ook eens te proberen en mee te maken. Letterlijk: te maken. Als je het die dag zo hard vonken voelde slaan dat je er nu warm voor loopt, maar ook als je (terecht of onterecht) kritiek hebt, laat dan maar eens

horen.

Kultuurraad staat open voor frisse wind, evengoed voor dit academiejaar nog als voor het volgende. Medewerkers en maffe voorstellen, zowel voor Ithaka als voor de rest van de Kultuurraadwerking (kursussen, honderdfrankdagen en losse projecten), zijn altijd welkom. Kom eens op de koffie in de Van Evenstraat 2D (Stucbar-expresso). Want daar kan je met al je ideeën, voorstellen of vragen terecht. Bel 23.67.73, of loop langs op het Stuc-onthaal en vraag naar Piet.

(pm)

Werk bij Kultuurraad

Kultuurraad, de Leuvense overkoepelende studentenorganisatie die zich bezighoudt met kunst en cultuur, zoekt een coördinator voor de ondersteuning van de werking. Het gaat om een halfzijdse kracht, voor het academiejaar 1996-1997.

- Taakomschrijving:
- de verschillende problematieken nauwgezet opvolgen en inhoudelijk ondersteunen (dossierkennis, bijvoorbeeld met betrekking tot de relatie Kultuurraad-Stuc, de Loko-verdeelsleutel, cultuurbeleid op regionaal en nationaal niveau, ...)
 - de relatie tussen Kultuurraad, Stuc en de kringen versterken
 - administratieve ondersteuning van Kultuurraad (FKK, boekhouding)
 - de AV's en OAV's bijwonen
 - begeleiding van de Kultuurraadprojecten (Ithaka, inleidende cursussen en workshops,

- honderdfrankdagen en losse projecten)
- informatiedoorstroming (verslagen AV's en OAV's, andere documenten) en archivering
- begeleiding van de vrijwilligerswerking van Stuc
- mededraaien in de Stucploeg
- Verelsten:
- sterke interesse voor alles wat cultuur aangaat
- vlot in de omgang, contactvaardig
- organisatorische aanleg
- studenten bij de werking kunnen betrekken en motiveren

Interesse? Stuur dan een curriculum vitae en een schriftelijke motivatie op naar Kultuurraad, E. Van Evenstraat 2D, 3000 Leuven. Je kan ons ook opbellen op het nummer 23.67.73 (van 10.00 tot 18.00 u, vragen naar Piet Maris). Alle kandidaturen moeten binnen zijn voor dinsdag 16 april.

LIDO HEROPENT IN SEPTEMBER

IN GANS VERNIEUWDE ZAAL
NIEUWE UITBATING!
BOEK NU REEDS UW EERSTE FUIF

TEL. 016/22.67.15 of 46.33.30
GSM 075/77.39.69 of 49.09.30
FAX: 016/23.16.41

CULTUREEL CENTRUM LEUVEN

PHALESIUS IN LEUVEN

Atelier Oude Muziek o.l.v. Erik Van Nevel

Een concert rond de 16de eeuwse Leuvense muziekkuitgever Petrus Phalesius

Predikherenkerk

Zondag 10 maart 11:00 u

CHOOSY BEGGAR

Mathilde Santing and the whole band

Op een sublieme manier vertolkt Mathilde Santing pop, soul en jazz, het beste uit het repertoire van anderen.

Schouwburg

Donderdag 7 maart 20:00 u

CULTUREEL
CENTRUM
LEUVEN

RESERVATIE: 016/222.113
Schouwburg, Bondgenotenlaan 21
Inlichtingen: 016/23.84.27

(a.u.b. vertonen)

De gekke gokkers

Gokverslaving is geen nieuw verschijnsel en treft niet alleen "losers". Dostojevski verspeelde zijn hele vermogen achter de rolette-tafel. Multatuli slaagde erin dit twee maal na elkaar te doen. Ook onder studenten leven verwoede gokkers, zoals onderstaand verhaal aantoon.

David is negentien en bist eerste kan. David stapte op zondagmiddag van de trein te Leuven. Officieel vindt hij het beter om de studieweek goed in te zetten en reeds de lessen voor te bereiden op zondagmiddag. Officieel wil hij dezelfde fout geen twee maal maken. In werkelijkheid kreeg David zijn zakgeld op zondagmiddag. Van zodra tweeduizend frank in zijn handen gleed, moest hij de deur uit. De absolute vrijheid die David kreeg toen hij op kot kwam in Leuven, impliceert ook de vrijheid van budget-spending. Naast zijn zakgeld had David deze week een nieuwe cursus gekocht. De vijfde cursus heeft David geleend van een bevriende 1ste lic'er van wie hij stellig weet dat zijn kursussen nog blanco zijn. David heeft zorgvuldig in potlood "1.237,-" aangebracht in de rechterbovenhoek van de eerste pagina. Alhoewel moeder de bemoeking maakte dat universiteit een dure gelegenheid geworden is, is het budget van David aldus gestegen tot 3.237 fr. De onbewaakte overjas van pa leverde nog eens driehonderdvijftig frank op. Ongeveer driehonderd zeshonderd frank moet deze week toch voldoende zijn.

Bingo

David beslist om eerst en vooral zijn vriend Hugo een bezoekje te brengen. Reeds vele malen een toevlucht in moeilijke tijden. De totale schuld bij Hugo is opgelopen tot vierduizend frank Hugo zaagt al weken over terugbetaling. Dit ervaart David als ongebruikelijk en dus alarmerend. Uiteindelijk is Hugo de enige waar hij zeker kan gaan eten als in geval van nood. Alhoewel David iedere week meer en meer de kelder gaat plunderen alvorens hij thuis vertrekt (ingeblikte erwten, doosjes sardien, tot augurken toe...) valt het regelmatig voor dat hij, om budgettaire redenen, op maandag de Alma reeds mag vergeten, op woensdag doorheen zijn kelderplundervoorraad is en vanal donderdag aangewezen is op een zelf samengesteld overlevingspakket, een dagje vasten of een bezoek bij Hugo.

Aangekomen op het kot van Hugo stelt David vast dat deze nog niet in Leuven gearriveerd is. Het kan toch geen kwaad eventjes op kafee de komst van Hugo af te wachten. Eigenlijk was dit het scenario dat David reeds lang op de trein voorbereid had. Hij stapte het kafee binnen en nestelt zich in de verste hoek, het meest uit het zicht van de andere bezoekers. Alhoewel David zichzelf als voldoende 'sociaal' kwalificeert, heeft hij de laatste tijd weinig behoefte aan contacten met anderen. Heel toevallig treft David een bingo aan. David weet van zichzelf dat hij tot de Belgische top twintig behoort van de bingo-eksperten. Het kan moeilijk anders, nu hij in het afgelopen jaar, bijna dagelijks alle moeilijke ballen, draaiingen en wendingen ingestudeerd heeft. Het bingo-avontuur begon toen een vriend van hem duidelijk bewees dat je met een spelletje van twee-eneveertig frank al vijftienhonderd frank kunt verdienen. Moeilijk was het niet. Je kreeg vijf ballen en vier juiste reeds voldoende om de pot te kraken. Stel je voor welke winsten allemaal niet denkbaar zijn als je niet twee-eneveertig maar vierentachtig of honderdvijftig frank inzet. Zijn vriend had een gezonde levensfilosofie: hij geloofde niet in een deus ex machina. Om geluk te krijgen of te ervaren moet je de voorwaarden daartoe creëren. Une vérité à la Palisse!

Hoe kun je immers de lotto winnen als je niet eens meedoet?

Deze filosofie indachtig besluit David opnieuw een gokje te wagen op de bingo. Maximaal vijfhonderd frank zou hij uit zijn portefeuille halen. Het eerste briefje verdwijnt in de geldwisselaar rond vijf uur in de namiddag. Na ontelbare keren de voorwaarden voor het geluk gekreëerd te hebben, na uren van ongekende concentratie, na alle traukjes uit de doos gehaald te hebben, besluit David er mee op te houden. Badend in het zweet en ongeloflijk helder van geest bemerkt hij dat het ondertussen één uur in de nacht is. Hoewel zijn portefeuille ondertussen leeg is, vertoont de bingo een positief resultaat en nu hij toch in uitstekende conditie is. Bovendien heeft hij al tientallen keren ei zo na vijftienduizend frank gewonnen of de 'sterren van twintigduizend frank' gekred. Het "gewin dat alles goedmaakt en waarna hij zeker onmiddellijk kan stoppen met spelen" zal zich zeker nog voordoen.

Help! Mijn ballen jeuken

(foto Dirk Bernard)

Uiteindelijk wordt David aangemaand door de sluitende kafeebaas een laatste spelletje te spelen. Het is inmiddels reeds maandagmorgen vijf uur. De bingo vertoont een credit van twee-eneveertig frank. De frisse morgenlucht doet David geen goed. Ze herinnert er hem aan dat hij platzak is en dat hij meer dan twaalf uur gewoegd heeft voor niets.

Bonen

Alhoewel David beseft dat hij soms nogal vlug doorheen zijn budget vliegt, argumenteert hij dat zijn levenswijze zeer interessant is. Vooreerst kan niet ontkend worden dat hij tenminste de "kick" meemaakt wat al die blokkertjes niet kunnen zeggen die dag in dag uit op kot zitten. Bovendien vindt hij van zichzelf een uitbalancerende levenswijze te hebben waar hij urenlang kan over filosoferen. Heel anders toch dan die nietsnutten die alleen overloze discussies voeren over het geringste detail van de cursus. David vindt van zichzelf dat hij zeer zuinig kan zijn en in staat is om een echt crisisbeleid te voeren. Hij heeft de werkelijke waarde ontdekt van honderdvijftig frank, en weet daarmee menu's samen te stellen goedkoper dan een Alma-bezoek. Een doosje doperwten of witte bonen in tomatensaus kost slechts tien frank.

weehonderd gram gehakt kost slechts zeshonderd frank, een zelfgekookte aardappel en een flinke gele Aldi-kola daarbij maakt de zaak rond voor samen nog geen tachtig frank. Zelfs een zak friet met een doos bonen kost niet meer dan zeventig frank.

Anderen

Wie denkt dat onze bingoverslaafde David een uitzondering is, komt helaas bedrogen uit. Veto had een aantal gesprekken met medestudenten waarvan de omgeving zelf de indruk had dat zij echte gokkers waren. De eerlijkheid van hun antwoorden verbaast enorm. De openhartigheid spruit vermoedelijk voort uit een compensatie voor hun gebrek aan andere sociale contacten. Op zichzelf ontkennen de meeste gokkers deze kant van de zaak. Ze vinden zich integendeel heel sociaal aangelegd, 'als het moet'. Maar ze blijven blind voor het feit dat hun 'sociaal programma' eigenlijk doorkruist wordt door de ontmoeting met andere gokkers. Bingospelers vinden elkaar, kaartspelers vinden elkaar, etcetera. Vaak zijn medestudenten-gokkers niet enkel bedreven in één tak van het gokken, maar in meerdere van die spelletjes.

De eksessen waartoe onze gokkers zich laten leiden zijn schokkend. Uiteindelijk

krijgen. Eén namiddag leverde veertienduizend frank op. Uiteraard werd het boekje nooit gepubliceerd. Om geen argwaan te wekken werden kleine bedragen gevraagd (bijvoorbeeld tweehonderd frank voor een halve bladzijde).

Een ander meldde dat hij ook geïnteresseerd was in "gespecialiseerde vaktijdschriften voor volwassenen". Hij adverteerde de zichzelf via een postbus als gele meld die slijpes verkocht. De Unic en de Wibra verkopen blijkbaar zeer goedkope dameslinterie (minder dan vijftig frank per stuk), waardoor per slijpe een winstmarge werd gerealiseerd van duizend procent en meer.

Help

Een universitaire carrière kan soms gebroken worden door het overdadig inhaleren van de winstgroes. De Nederlandse psycholoog Hermans beschrijft gokverslaving als een aangeleerde gewoonte. Zijn boekje 'Nu moet het lukken! Over gokken en gokverslaving' wil een leidraad zijn voor eenieder die zijn goklusten onder controle wil houden. Het is een handleiding voor zelfhulp gebaseerd op de Rationele Gedragstherapie, ontwikkeld door de Amerikaanse psychiater Maxie Maulsby jr. "Het centrale uitgangspunt is de samenhang tussen den-

ken, voelen en handelen. Bij Rationele Gedragstherapie ontdekt u hoe uw gokverslaving logisch samenhangt met uw denkwijze." Het boekje mikt er vooral op de gedachten te ontleden die tot gokken aansporen. Deze gedachten moeten onderkend en vervangen worden door andere gedachten die de gokker moeten weerhouden om te gokken. Een dergelijke handelwijze noemen we rationeel denken. Alsof dat niet ons aller opdracht is in deze studiejaren. Kant had dus toch gelijk.

Peter Maertens

Een gesprekje met de sociale en medische staf van de Alma Mater kan de juiste richting aanwijzen voor de nodige professionele hulp. Een aantal organisaties zullen graag in de bres springen. Cad Hasselt (Centrum voor alcohol- en drugbestrijding) (011/27.42.98) en Cad Gent (09/223.89.99) kennen een zekere traditie in het (individueel) begeleiden van gokverslaafden. Naast de vereniging voor anonieme alcoholici bestaat ook die voor anonieme gokkers. De telefoonnummers van deze zelfhulpgroepen zullen U graag verschaft worden door de hier vermelde organisaties. Matlaibot te Borgerhout (03/235.88.02), Moorkensplein 14 heeft ook reeds jarenlange ervaring in het begeleiden van gokkers. Tot slot kan hulp gevonden worden in ons eigenste Universitair geneeskundig centrum, Vital Decosterstraat 86. Specifiek contactpersoon aldaar is Walter Vermeire, 016/23.27.28.

Sora wringt zich door het verkeersirkulatieplan

o'n maand geleden werd het nieuwe verkeersirkulatieplan voor de Leuvense binnenstad goedgekeurd. Het plan dat voor de verdere uitbouw van het huidige lusplan moet zorgen werd meerderheid (SP, CVP) tegenover minderheid (VLD, Agalev, Vlaams Blok) aangenaam. Gezien de financiële implicaties werd het plan samen met de volledige begroting door de gemeenteraad gejaagd. De studenten hebben echter niet op de goedkeuring van de Leuvense gemeenteraad zitten wachten om hun protest te laten horen.

Vorig jaar besliste Sociale Raad (Sora) het mobiliteitsplan van het Sic (Sensibiliserings- en Informatiecentrum) te steunen. In dat plan werd een duidelijke keuze gemaakt voor een leefbare stad, het leek dan ook evident dat Sora het verkeersirkulatieplan van het stadsbestuur zou afschieten. Na veel palavers bleek echter dat een nieuwe bezinningsronde over studenten en mobiliteit geen overbodige luxe zou zijn. Er werd dan ook voor gekozen om de verkeerskenners met behulp van de verantwoordelijke van het Sic eens figuurlijk onder vuur te nemen. Men kan inderdaad zeker niet ontkennen dat het nieuwe verkeerskennersplan enkele verregaande ingrepen inhoudt.

Het plan zou het verkeer dat Leuven doorkruist zo veel mogelijk moeten beper-

ken, maar het is ook weer niet de bedoeling om het autogebruik resoluut terug te dringen. Zo komen er bijvoorbeeld nieuwe parkeerplaatsen bij in het stadscentrum. Deze parkeerplaatsen zouden dan aansluiten op een van de vele verkeerslussen die het centrum vlot bereikbaar moeten houden. Om de druk op de vesten te verkleinen zal men ondermeer een tunnel gaan bouwen onder het Martelarenplein. De vermoedelijke kostprijs van deze zeer omstreden tunnel bedraagt meer dan tweehonderd miljoen. Anderzijds zou de hele binnenstad, dit is het deel binnen de ringweg, zone dertig worden en wordt het autovrije stadsgedeelte uitgebreid. Deze uitbreiding beperkt zich hoofdzakelijk tot enkele straten in de buurt van de Grote Markt en enkele pleinen.

Druiper

Dit alles zorgt ervoor dat het plan door de studenten beschouwd wordt als een druppel water op een hete plaat. Zij vrezen dat er niets fundamenteels zal veranderen aan de huidige toestand en vragen de stad huidige stappen te ondernemen om het autoverkeer aan banden te leggen. Konkreet pleiten de studenten voor een verdere vervanging van autoparkeerplaatsen door degelijke fietsstallingen. Deze fietsstallingen moeten bovendien beredeneerd geplaatst worden. Als alternatief voor de auto moet het openbaar vervoer verder uitgebouwd en gepromoot worden. Ook moeten de autovrije zones uitgebreid worden. Tenslot-

De Acco-boekenmeter

13 *Prins Kallemanduk, Mysterie lichaam, 500,-*
 12 *Carlos Fuentes, De dood van Artemio Cruz, 500,-*
 11 *Marcel Maréchal, Mendels erfenis, 500,-*
 10 *Adriaan Van Dis, Casablanca, 500,-*
 9 *Philip Roth, Contralieve, 500,-*
 8 *Charlotte Mutsaers, De marheizin, 500,-*
 7 *Pier Paolo Pasolini, Een nacht op de tram, GRATIS*
 6 *Annis Nih, Incest, 350,-*
 5 *Umberto Eco, De grenzen van de interpretatie, 300,-*
 4 *1000 makas, 750,-*
 3 *Brooks Jovanović, 799,-*
 2 *Schrijftstandaard, 300,-*
 1 *Peter Ahrhanssens, Opvoeden is een groeiproces, 395,-*

!Speciaal prijsje!

te moet er werk gemaakt worden van een verkeersplan waarin alle mogelijke belanghebbenden betrokken worden.

Motto

De goedkeuring van deze nieuwe stellingen lijkt op het eerste zicht een verzwakking van het studentenstandpunt ter zake. Het moet echter veel eerder gezien worden als een simplificatie of als een duidelijke leidraad. De studenten blijven pleiten voor een ecologische mobiliteit. Vandaar ook dat Sora achter de fietsakties van Genoeg blijft staan. Deze week zal trouwens voor de derde keer dit jaar actie gevoerd worden voor een leefbare stad. Intussen blijft het protest tegen het

huidig beleid inzake mobiliteit toenemen. Vorige week woensdag was er nog een prikactie van de 'groene revolutionaire' actiegroep Distel. Deze laatste eist een onvoorwaardelijke 'troonafstand van Koning Auto' en verwijt de 'verkozenen des volks een knieval voor de autolobby'. Bij wijze van voorbeeld saboterden ze een twintigtal verkeersborden in het Leuvense. Onder het motto 'uitgezonderd fietsers' eisen ze dat fietsers in alle straten in beide richtingen toegelaten worden.

Thierry Laenen

Voor de fietsactie van Genoeg moet je, met of zonder fiets, aan het Damiaanplein zijn nu woensdag om 16.30 u.

Akademisch personeel bevraagt rektor

Sjarmeoffensief van de rektor?

oor de eerste maal in de geschiedenis van deze universiteit, en op voorstel van Oosterlinck zelf, werd aan het academisch personeel de mogelijkheid geboden de rektor te bevragen over zijn beleid. Dit debat vond vorige week woensdag onder beperkte belangstelling plaats. Zoals de moderator bij de aanvang onmiddellijk stelde, was het niet de bedoeling via deze weg persoonlijke vetes tegen Oosterlinck te ventileren. Het personeel kreeg hiertoe ook geen kans. De vragen waren immers al van tevoren aan de rektor meegedeeld.

In zijn inleiding wees de rektor de toehoorders onmiddellijk op het feit dat er nog niet zo iets bestond als een plan-Oosterlinck. "Ik ben geen man van grote plannen": stelde hij, waarmee hij ongetwijfeld een speldeprik gaf aan zijn voorganger Dillemans. "Indien de beleidsploeg zich bezig houdt met de plannen die de vorige jaren allemaal naar voor geschoven zijn, dan zijn wij de volgende vier jaar zoet met de concrete vormgeving ervan."

Meteen daarna wees hij het publiek op het belang van dit debat. "De vragen die hier gesteld zullen worden — en die ik zo goed mogelijk zal trachten te beantwoorden — zijn voor mij zeer belangrijk. Het zijn immers vragen die duidelijk maken wat er aan de basis allemaal leeft. Op die manier kan de beleidsploeg adequaat inspelen op problemen."

Rationalisatie

De vragen die gesteld werden hadden betrekking op thema's als personeelsbeleid,

onderzoek en onderwijs. De rektor laveerde handig tussen de vragen door, en liet op geen enkel ogenblik na de toehoorders erop te wijzen dat de financiële situatie van de Vlaamse universiteiten bijzonder precair is. "Rationalisatie binnen onze universiteit, tussen de verschillende universitaire instellingen en in het onderwijs in het algemeen is meer dan nodig. Het is bijzonder sterk dat leerlingen van het middelbaar onderwijs in dit land gemiddeld driehonderdduizend frank per jaar kosten. Dat is meer dan een universiteitstudent humane wetenschappen. Een humaniorastudent in België kost gemiddeld tot twintig procent meer dan zijn buitenlandse collega. Rationalisatie kan hier niet langer uitblijven," zei Oosterlinck, waarmee hij de standpunten van Vlaams minister van Onderwijs Van den Bossche onderschreef.

Bestel

Maar ook het huidige universitaire bestel is aan rationalisatie toe. Het was duidelijk dat de rektor het bestaan van enkele kleinere universitaire instellingen als de Katholieke Universiteit Brussel en de Limburgse universitaire instelling op de korrel nam. "Maar in ons land bestaat er geen politieke wil om dit door te voeren. Ideologische factoren liggen aan de basis van dit wanbeleid."

Uiteraard was ook het multimediale onderwijs, Oosterlinck's stokpaardje, aan de orde van de dag. De voordelen die dit medium biedt aan instanties als het monitoraat kwamen aan bod. Maar ook samenwerking met buitenlandse universiteiten — voor bijvoorbeeld het uitgeven van gemeenschappelijke cursussen — liggen binnen handbereik. De rektor wees er bovendien op dat,

in tegenstelling tot de studenten, vele leden van het academisch personeel huiverachtig staan om de stap te zetten naar de moderne informatika. Een toehoorder wees de rektor inderdaad op het feit dat "het enthousiasme bij 'gevestigde professoren' met betrekking tot deze evoluties op een bijzonder laag pitje stond." De rektor sprak in elk geval de hoop uit dat "de studenten die ongelofelijk computermind zijn", het academisch personeel zouden dwingen ook gebruik te maken van de nieuwe technologieën. "En", zo zei Oosterlinck terloops, "we kunnen rustig stellen dat het aantal computers dat nu ter beschikking staat van de studenten in de

toekomst niet meer zal volstaan ten gevolge van een steeds toenemende vraag".

Vragen

De economische realiteit zal er de universiteit in de toekomst toe dwingen een deel van het contactonderwijs af te bouwen ten voordele van onderricht via de computer. Nochtans is contact tussen docent en student de beste manier om leerstof over te dragen, dat beaamde ook de rektor. "We kunnen echter maar een beperkte hoeveelheid geld spenderen aan onderwijs."

Besluitend stelde de rektor nog dat hij hoopte dat via dit vragentweeuurtje een aantal misverstanden uit de wereld geholpen werden. Tegenover Veto meldde de rektor nog dat hij steeds bereid was een gelijkwaardig debat te organiseren met de studenten. Hopelijk moeten de vragen dan niet op voorhand ingediend worden.

Annamie Deckx

CAFE PASTA
D'ADARIO

UNIVERSITEIT 31-23, 3000 LEUVEN - 016/25 01 26

Wat is kunst?

'Gedaante-wisseling' is een initiatief van De Kunstbank, het Cultureel Centrum Leuven, het instituut voor Culturele Studies KU Leuven en uitgeverij P, dat hedendaagse beeldende kunst voor een ruimer publiek toegankelijk wil maken. Vorig jaar werd een tentoonstelling opgezet rond fotografe Malou Swinnen, dit jaar is het de beurt aan Walter Verdin om zijn ding op het publiek los te laten.

Dat deed hij al eens eerder met zijn groepje Pas De Deux toen hij in 1983 ons land vertegenwoordigde op het Eurovisie-songfestival. Na dit hoogtepunt uit de Belgi-

sche muziekgeschiedenis zegde hij de populaire muziek vaarwel en hield hij zich vooral bezig met video, zowel puur artistiek als in opdracht van de KU Leuven, waar hij sinds 1980 werkt als free-lance regisseur van didactische video's, bedrijfsvideo's en promotiespots. Sinds 1982 maakt Verdin ook teater- en dansvideo's. Eén daarvan is 'Roseland', een video waarvoor hij samenwerkte met Wim Vandekeybus en Octavio Iturbe, en die verscheidene prijzen kreeg, waaronder de belangrijkste dansvideoprijs, de Dance Screen Award.

Voor deze tentoonstelling koos Verdin niet voor een retrospectieve, hij wilde nieuw werk maken. Geen nieuwe videotape of een nieuwe video-installatie, maar

een oude liefde: de beeldende kunst. De beelden komen wel uit zijn eigen video-oeuvre: verdoken beelden die in het snelle en flitsende videomedium aan de aandacht van de kijker ontsnappen, krijgen nu een eerherstel op de dubbeltentoonstelling 'ice'. Verdin ging het gevonden materiaal opnieuw te lijf: herzag het, behandelde het computergewijs tot nieuwe beelden en maakte er prints en dia's van. De anekdotiek van de oorspronkelijke videobeelden is weggefilterd, wat overblijft is een gefragmenteerde werkelijkheid: Verdin toont ons een hals, een oog met een wenkbrauw, een gezicht achter ellebogen. Wie na het zien van deze singuliere werken wil teruggrijpen naar Verdins vroegere werk, kan terecht in

de permanente videotek die tijdens de maand maart opgesteld wordt in het Cultureel Centrum Leuven.

(pr)

De tentoonstelling 'ice' loopt van 1 maart tot 31 maart en is opgesplitst over twee lokaties, de hal van de universiteitsbibliotheek en het Cultureel Centrum Romaanse Poort.

kolofon

Veto
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 22
Nummier 23
4 maart 1996

Ed.Resp.: Annette Deckx

Rédacteur en Chef: Bernard Eckhout
Secrétaire de Rédaction: Annette Deckx

Rédaction: Christophe Brackeleire,
Henri Dheedene, Georges Janssens,
Martin Graumans, Thomas Michielsens

Photographies: Thierry Bernard,
Christophe Brackeleire, Sabine Lefever,
Thomas Michielsens, Joseph Schreurs

Collaborateurs: Irma Laplasse, Bernard De Schrijver, Serge Franchou, Charles Hourcau, Thierry Laenen, Carine Laporte, Sabine Lefever, Thomas Luyckx, Pierre Maertens, Pierre Roelens, Koen Trouw, Pierre Wollaert

Layout et maquette: Thierry Bernard,
Dietmar Bosmans, Annette Deckx,
Bernard Eckhout, Martin Graumans,
Charles Hourcau, Georges Janssens, Serge Franchou, Pierre Roelens

Dtp: Philippe Dekeukeleire, Yves De Muyter, Michiel Simonis, Henri Vandenabele

Eindredaction: Charles Hourcau et
Georges '8 maart in de Botaniek'
Janssens

Orthographe: Bernard Eckhout,
Georges Janssens

Internet-Veto: <http://hagar.arts.kuleuven.ac.be/projects/veto>
e-mail: veto@hagar.arts.kuleuven.ac.be

Zetwerk et publicité

Allaset Leuven (016/22.04.66)

Imprimerie: Artoos (Kampenhout)

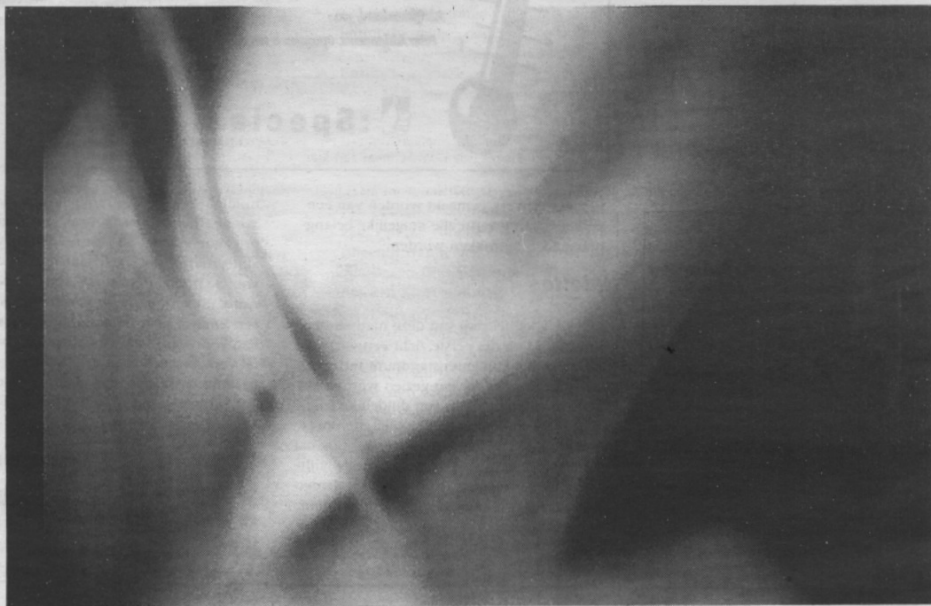
Tirage: 9000 exemplaren

ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnements

Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr;

buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr;

Het vrouwelijke schoonheidsideaal

(foto Walter Verdin)

DE OPERATIE IS 100% GELUKT!

Superclub Leuven ziet er vandaag stukken aantrekkelijker uit. Superclub, je home entertainment store in Super City, is volledig gefacelift. Voor al je cd's; T-shirts; dec's; cd-i's; cd-roms; video's, Baywatch bijvoorbeeld; computerspelletjes; Internet-pakketten enzovoorts moet je vandaag meer nog dan vroeger bij ons zijn. Onze studentenkorting van 10% * **SUPERCLUB** home entertainment store blijft natuurlijk geldig. We zien je in onze omgebouwde winkel!

*Uitgezonderd cadeaueques, verhuur, concerttickets, gamestoestellen en accessoires, niet cumuleerbaar met andere acties.

Fantasy & Science-Fiction Spellen in Leuven

Agenda

Woe 06/03 20.00 u

MAGIC & other card games

Za 09/03 11.00 u

WARHAMMER 40K Battle

Za 09/03 13.00 u

MAGIC TYPE II toernooi

Voorbereiding Belgisch kampioenschap

4 maart - 1 april

OPEN BLOOD BOWL toernooi

Schrijf nu in!

The Lonely Mountain
Tiensestr. 155 Leuven
Tel.: (016) 29.29.84
photos@lonmount.be

KRATIG
Associeratief
voor Leuven

zoekertjes

✓ Kamer te huur in gemeenschapshuis. Huurprijs 4800 frank per maand. Grote tuin, grote living, goed georganiseerd. Vrij vanaf vrijdag 1 maart. Mechelsestraat 188. 's Avonds te bezichtigen. 20.12.06.

✓ Gezocht: passagiers voor traject Lommel-Leuven. Elke zondag. Uur af te spreken, studentenprijs. Ben Breur, Bierbeekstr. 75 bus 18, Heverlee of Wierken 163, Lommel. 02/206.03.08 (werkuren) of 011/54.49.04 (eekend).

✓ Stefan, amuseer je in Mexico. Ik ga je toch wel een beetje missen. V.

✓ X laat aan Sijm weten dat de daders van de fascistische NSV-betogingsmuurschildering drie debiele maagdelijke jonge NSV-marina's waren.

✓ Steven, Jan, Piet en Ann wo 06/03 om 16.30 u aan het Damiaanplein, vergeet de drank niet.

✓ Deze week gratis bij één vegetarische maaltijd in de volkskeuken: een fietsactie.

✓ Tom, wil je me leren slouwen tegen volgende week, dan kan ik je 'volgen' en dan sla ik geen gek figuur, zoals op de vorige fuif. S.

✓ Leuven Fascismevrij eist dat Toiback zijn volledige verantwoordelijkheid opneemt en de fascistische NSV-mars op 7 maart verbiedt.

✓ U bevindt zich hier/Vous êtes ici. Heelt Hitha 366 u ook bekoord en had je wel één van onze dalstenen/parcoursaanduidingen in je kamer ge-

wild, dan kan dat. Kom hem gewoon halen in 't Stuc tijdens de kantooruren. (Van Evenstraat 2d, vragen naar Piet)

✓ Trip van de week: 'Honkey's Ladder' van The Afghan Whigs, the kind u song you can shake all night long to, en Underworld's 'Second of the Toughest', hitting the shops right between your ears.

✓ Put on your dancing shoes. The 2nd Scorpio Dance Party of the year: Thursday 14/03, Rumba.

✓ OAV 1 maart '96: leve alle mensen die hun stem laten horen en niets te zeggen hebben.

✓ Kutplaat van de week: Noordkaap, 'Satelliet Suzy': stuur dat ding de ruimte in nu meteen.

✓ X wenst de rijksacht en BOB op 7 maart een slechte dag toe.

✓ Als of dansmarieken geen Vlaams verstaan. De dag erin in dezelfde zaal nog meer Scorpio-DJ's voor een undergroundparty. Meer gitaar als dance aldaar.

✓ Peter Filipkens, nu sta je ook eens in de Veto.

✓ Wie er nog in de Veto wil, springt maar eens binnen op de 's Meiersstraat 5. Veto zoekt schrijvers, dtp'ers, fotografen, columnist, cartoonisten, conceptuele kunstenaars, motards, lezers, balpenningen, papier, de zin van het leven, en u.

✓ Dinsdag 12 maart is er voor de laatste maal dit

jaar een Jolé-avond. Alle (Chiro)-leiding is van harte welkom om 20.30 u boven de Chirowinkel in de JP Minckelerstraat 17 (aan St-Maartensdal).

✓ Leen, lees de Veto van vorige week.

✓ Bart, om het volk buiten te krijgen kan je misschien nog eens in je bloot bovenlijf tappen.

✓ Kenny (aka Tom A.): als jullie daar nog een mjasotsjka op overschot hebben, stuur haar dan even door naar de RUG, ok? Ik zit hier namelijk niet aan het raam en kan dus niet zelf checken wat er voorbij komt.

✓ Die andere 't Gestichverraderer wens je een gelukkige verjaardag, Frank Rowland! (En ge-draag je nu eindelijk eens volwassen in plaats van met waterkanonnen naar de mensen te schieten — vanuit andersmans raam...)

✓ In een kommunistische staat is de diktatuur slechts een overgangsfase, alleen kan deze wat lang duren.

✓ Georg, al geeft men een aap een gouden ring (of ne smoking), 't is en blijft een lelijk ding. Hoe was het bij Heshania? Pee v/o Kosmos.

✓ Tonceltip: als ge 't al nie doet voor het stuk, ga dan toch naar het romaniotheater gaan zien voor d'actrieskes. De veto-eindreddakte.

✓ Aan alle ex-huisvesters, bedankt omdat jullie met zijn allen toch weer enkele honderden studenten te slapen (?) hebben gelegd. En aan de mannen van Salvast, volgend jaar krijgen jullie enkele toffe oostblossers in plaats van een horde ambetante Spanjaarden. Vraag maar aan Steven.

✓ Aan ons allerliefste Barbara, word maar heel

vlug beter want sportraad zonder Barbara voelt zich een beetje triest (en Barbara zonder sportraad misschien ook wel). Nog veel moed en sterkte en tot 1 van de volgende bezoeken. Hilde (in naam van de rest van de bende en natuurlijk ook in naam van zichzelf)

✓ Aan VRG. Eeos is nog steeds een kring, die weliswaar tien keer kleiner is dan die van jullie en maar één stem heeft op een raad, maar da's nog geen reden om onze uitnodiging met opzet te vergeten.

✓ Aan alle spora-list-ertjes, ik vond het heel plezant en hoop van jullie hetzelfde. Voorts ben ik er zeker van dat de Ricardotrophy even plezant was en dat het weekend nog plezanter wordt. (al ben ik er zelf spijtig genoeg niet bij, toch veel plezier geweest) H.

✓ De homojongeren van Het Gode Spoor trekken op 4 maart naar het Groot Debat rond Samenlevingsvormen in de Grote Aula van het Maria Theresiacollege, georganiseerd door de Roze Drempel. Afspreek om 20.00 u aan de ingang. Info in neutrale omslag via PB 113, 3000 Leuven-3.

✓ Du 4 au 7 m'ars la terre est ronde. Malperuustheater 20.30 u, 150 vvk.

✓ Leuven Fascismevrij op 7 maart

✓ Beste Hinderianen-Tunesiers, ik hoop dat jullie het gind heef goed gehad hebben en dat jullie enkele waterprijzen voor ons meegebracht hebben en natuurlijk ook dat jullie tenminste een kaartje geschreven hebben.

✓ Claude geeft lessen in het waterprijken en hoe daarna terug nuchter te worden. Prijs over-ten te komen in hogere sleren.

✓ Studenten van Kazachstan hebben nauwelijks boeken, papier... Wees solidair en kom dinsdag 5 maart 13.00 u tot 16.30 u naar de zetelrijen van 't MSI en knop een steunkaartje.

✓ Allemaal wdka-oranje en sake ten voordele van studenten in Kazachstan komen drinken. Do 7 maart op de perma lak L&W. (Er zijn ook schoon meikes daar.)

✓ Geert, 's nachts moet je slapen of studeren, niet met Koreaantjes aan de boemel zijn, en zeker niet als je gesnapt wordt!

✓ Wij willen meer vogelen in Kringraad.

✓ Genoe! biedt zijn ekkuses aan voor zijn ak-ties tegen sHELL, en wenst VTK nog vele Ogoni-burgies en LBK een degelijk mestakieplan.

Het "groene" copy-center van Leuven. Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier. Thesissen - Cursussen - Folders. Formaat A5 tot A2. ALLE inbindingen, Plastificeren tot A3. Snel - verzorgd - volledig afgewerkt.

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder, van 9 u. tot 22 u. doorlopend, zat. 10 u. tot 17 u.

Tiensestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016 - 23.70.30
fax: 016 - 23.34.31

advertentie

JO MEUWISSEN

bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal. Videoschermen tot 4 m. DISCOBAR EN CD's met of zonder D.J.

016/201.301

advertentie

agenda & ad valvas

DOOR JORIS JANSSENS

MAANDAG

14.00 u **TEATER** "Zot Geweld" door Blauw Vier, in Stadsschouwburg Leuven, org. Blauw Vier vzw.

20.30 u **TEATER** "La Terre est ronde", tekst van Armand Salacrou, regie Bernard Mouffe, gebracht door Issue de Secours (Romaniotheater), Malperuustheater, Redingenstraat, Leuven, 150/200f

DINSDAG

20.00 u **LEZING** "Een wereld zonder stuurman", door Jaap Kruitthof, over de nieuwste ontwikkelingen in de wereld en mogelijke alternatieven, zie ook artikel p.4-5, in Maria-Teresiacollege 00.78, toeg. gratis, org. SJW.

20.00 u **LEZING** "Partnerkeuze" door Piet Nijls, een psychologische benadering, in MTC 01.03.

20.00 u **VOORDRACHT** produktie afdeling woord, voorbereid door Mieke Verdin, in Konsertzaal Lemmensinstituut, org. Lemmensinstituut.

20.00 u **KONSERT** door Pati-Pati o/v Hilde Ingels, strijdlidderen, in St-Jan-de-Doperkerk.

20.00 u **LEZING** door Prof Dr. Karel Van Lerberghe "Tell Beydar '96", in MSI 03.18, toeg. 50, org. Alfa ism Jeugd en Cultureel Erfgoed.

20.00 u **KONSERT** voor en door Frank Boeyien, in Stadsschouwburg.

20.30 u **TEATER** "Motherfuckin earth is motherfuckin round, right" door Issue de Secours (Romaniotheater), Malperuustheater, Redingenstraat, Leuven, 150/200f

21.30 u **BLUES** Bluespower door en voor "Ugo's Blues Company", in Kafee 't Plectrum, Naamssestr. 46, toeg. gratis.

WOENSDAG

13.00 u **UUR KULTUUR** Zwarte Walsen', gedichten van Ingeborg Bachmann (1927-1973), in Reynaert Teater Malperuust, Redingenstraat 4, toeg. gratis.

16.30 u **AKTIE** Tegen het miskenken van de voetgangers en de fietsers in de stad, op Damiaanplein, org. Genoeg!

20.00 u **VOORDRACHT** produktie afdeling woord, voorbereid door Mieke Verdin, in Konsertzaal Lemmensinstituut, org. Lemmensinstituut.

20.00 u **KONSERT** door Rob de Nijls, 'De band,

de zanger en het meisje", in Stadsschouwburg, toeg. 1000/900/700/450/300, org. KC Leuven.

20.30 u **TEATER**, Romaniotheater, regie B. Moulfe, in Malperuustheater, Redingenstraat, Leuven, 150/200f

DONDERDAG

u **LEZING** door Clara Brakel over "Hindoe-teatertradities in Java", in MSI 01.28.

14.00 u **KAFEE** 'No Pasarán'-kafee doorlopend antifascistisch trefpunt tot in de vroege uur-tjes met om 22.00 u optreden van David met strijdmuziek aansluitend: "Social Warzone", org. Los Buenos.

19.00 u **BETOGING** Antifascistische betoging voor het verbod van het NSV, organisatie 'Leuven Fascisme Vrij', afspraak stadhuus Leuven, gratis.

20.00 u **KONSERT** Kamerkoor en ensemble oude muziek Lemmensinstituut, o/v Erik Van Nevel, in Konsertzaal Lemmensinstituut.

20.00 u **KONSERT** Mathilde Santing and the Whole Band, in Stadsschouwburg, toeg. 500, org. KC Leuven.

20.30 u **TEATER** "La Terre est Ronde", malperuustheater redingenstraat 4

20.30 u **TEATER** "De Rechtvaardigen" door De Roovers, in Stuc, toeg. 200/300, org. Stuc.

VRIJDAG

19.30 u **KONSERT** Amelia Moor, Bach, Welgetempert klavier, in Foyer Auditorium Minnepoort.

20.00 u **KONSERT** door Kamerorkest Lemmensinstituut met werken van Vivaldi, Mozart, Vaughn Williams en Respighi, in Abdij Vlierbeek, Kessel-Lo, toeg. 350/300/250, org. Davidsfonds Vlierbeek.

20.00 u **DANS** Ballet "De Rattenvanger van Hamelen" door Elégance en Souplesse, in Stadsschouwburg.

20.30 u **TEATER** "De Rechtvaardigen" van A. Camus door De Roovers, in Stuc, toeg. 200/300, org. Stuc.

nacht: **SENSIBILISERING** "Solidarnight '96" op Albertinaaplein in Brussel, ontmoeting met daklozen, mgr. Gailliot en anderen

ZATERDAG

20.30 u **KONSERT** The Trouble 3 en Kiss The Bride, in CC De Borre, Bierbeek, toeg.

20.00/150/100, org. CC De Borre.

20.30 u **TEATER** "De Rechtvaardigen" van A. Camus door De Roovers, in Stuc, toeg. 200/300, org. Stuc.

ZONDAG

11.00 u **KONSERT** "Phaesusius", door Ensemble Erik Van Nevel, atelier oude muziek met Vlaamse polyfone muziek, in Predikheren-

kerk, toeg. 150, org. KC Leuven.

20.00 u **DANS** Ballet "De Rattenvanger van Hamelen" door Elégance en Souplesse, in Stadsschouwburg.

MAANDAG

21.00u **LEZING** "Alloctonen in actie", lezing over 'stemrecht voor migranten?' door Tonik Fraihl, in Jeugdhuus Clockwork

Alfa

• 04/03 Presidiumvergadering, in Permanente, toeg. 20,00. • 05/03 om 20.00 u: Lezing tell Beydar '96 door prof Karel Van Lerberghe (Sobef), in MSI 03.18. • 07/03 om 22.00 u: Fuif: London Underground Party, in Blauwe Kater, toeg. 60/80.

Crimen

• 04/03 om 21.00 u: Precantus bij Tom en Walter (Diestsestr. 259). Codex en glas meebrengen. • 06/03 om 20.00 u: Muziekkwis (vooraf inschrijven), in de fakbar. • 07/03 om 21.00 u: Cocktailavond in de kelder van Den Tjil.

Ekonomika

• 06/03 Man-vrouwkantus, in City Saloon.

Katechetika

• 06/03 om 12.00 u: Show door eerste kan. in MTC 01.03. • 07/03 om 20.00 u: Thomasfeest: Eucharistieviering, academische zitting, receptie, buffet, in Fakuteit Godegeleerdheid.

Klio

• 04/03 om 22.30 u: Johnny en Marina-avond (aangepaste kledij), in Fak L en W.

Klio + Eeos (Kios)

• 04/03 Salamsbeker: bowling. • 05/03 Salamsbeker: voetbal.

Medica

• 05/03 om 22.00 u: 2e doc fuif, in Albatros.

• 06/03 om 22.00 u: Jappy Jour, in Doc's. • 07/03 om 22.00 u: Tropical Night. • 08/03 om 22.00 u: Auw'zakken Avond, in Doc's.

Medisoc

• 06/03 om 20.00 u: Variétéprogramma, in Inkhombal Onderwijs- en navorsing Gasthuis-borg.

NFK

• 06/03 om 21.00 u: Thomasfeest studenten Pauscollege, toeg. 300/400.

Pedagogie

• 07/03 Pedagogie roept op om een positief tegengewicht te bieden tegen de NSV-Betoging, en deelt GRATIS badges uit van Leuven rein samen lukt het!

Politika

• 06/03 om 21.00 u: Twin-Peaksavond, in Politika.

Portulaca

• 07/03 om 13.00 u: Werkgroepvergadering Engels Vademecum, in TV-zaal Pangaca.

Psychologische Kring

• 08/03 Glabal, busdienst vanaf 21.00 u aan Psychologisch Instituut, in Zaal Posthof in Vissenaken.

Romania

• 07/03 om 19.30 u: Romania roept op: Aktie stop fascisme, op Grote Markt.

Kabinetsekretaris van Patsy Sørensen over samenlevingskontrakten

Waar gaat dat eindigen?

Op maandag 4 maart vindt er in de Grote Aula een debat plaats rond het samenlevingskontraat. Een van de velen, want, vooral na

Tom Lanoye's mediahuwelijk, zijn de perikelen van al dan niet homoseksuele koppels niet meer weg te denken uit de actualiteit. In Leuven heeft het niet veel zin om met het ganse kot of de ware liefde naar het stadhuis te trekken, want onze burgemeester heeft besloten dat hij aan dat "ekshibitionistisch gedoe" niet meedoet. Wie er wel aan meedoet, en er zelfs mee begonnen is, is Patsy Sørensen, schepen voor emansipatie, bevolking, jeugd en ontwikkelingsamenwerking van de stad Antwerpen. Op het debat van maandag wordt zij vertegenwoordigd door haar kabinetsekretaris Ruud Martens.

Veto: Hoe is het idee van een samenlevingsregister eigenlijk ontstaan?

Martens: «Oorspronkelijk is het ontstaan uit de wil om voor twee persoonlijke vrienden, Tom Lanoye en René Los, iets te doen. We zijn daarrond dan gaan nadenken en kwamen op het idee van een register. Eddy Boutmans van Agaley heeft in een praatprogramma op VTM gezegd: "Kijk, de schepen van de burgerlijke stand in Antwerpen is van plan daarrond iets te gaan doen". We hebben daar een zeer boze reactie op gekregen van het Vlaams Blok, onder andere dat een homohuwelijk niet op het stadhuis mocht voltrokken worden, terwijl we hadden — toen we de tape van dat praatprogramma zelf bekeken — vastgesteld hebben dat Boutmans niet gesproken had over huwelijken, enkel over een wettige regeling voor samenwonenden, en ook het stadhuis op zich is niet vernoemd geweest. Maar bon, op dat ogenblik verspreid het Vlaams Blok een persmededeling over wat allemaal niet zou kunnen, en dan zijn we iets vlugger gaan nadenken dan eigenlijk voorzien was. Nog geen vier maanden later zijn we effectief gestart met een samenlevingsregister.»

Veto: Wat haalt het samenlevingsregister eigenlijk uit?

Martens: «Op gemeentelijk vlak zijn we natuurlijk gebonden door de bestaande wetgeving: we kunnen hier geen wetten maken. Wij kunnen wel de mensen stimuleren om naar de notaris te gaan. Daar kan men al een aantal afspraken maken over de goederen die door beiden in gebruik genomen worden. Dat zoiets kan, wisten heel veel mensen blijkbaar niet. Wat wij aan dat kontraat toevoegen, is de registratie op gemeentelijk vlak. Die registratie heeft voornamelijk een symbolische betekenis. Die registratie komt in het bevolkingsregister, en mensen kunnen daar een bewijs van krijgen, zodanig dat ze dat aan derden kunnen tonen.»

Alles

«De notaris kan echter niet alles regelen. Hij kan onder andere niets regelen in verband met sociale zekerheid. Er moet dus ook een regeling komen op wettelijk vlak. In het verleden zijn daarvoor al een aantal wetsvoorstellen ingediend, door de SP en door Agaley, maar daar zijn nooit discussies over gevoerd, noch in het parlement noch daarbuiten. Nu praat men er dus wel over, en zijn er ook andere partijen die stelling beginnen te nemen.»

Veto: Wie kan zich allemaal inschrijven in het samenlevingsregister?

Martens: «In ons reglement is voorzien dat

elkeen zich daarvoor kan inschrijven, mits hij of zij al zes maanden in het bevolkings- of vreemdelingenregister is ingeschreven, de betrokkenen niet gehuwd zijn of gebonden door een ander samenlevingskontraat, mits ze beiden meerderjarig zijn en geen bloedverwanten in opgaande of neergaande lijn noch in de zijlinie of tweede graad. Dit laatste is er bij geplaatst omdat er bepalingen naar erfrecht toe zijn, en daar wensen we niet in tussen te komen.»

Veto: Hebben al veel koppels zich ingeschreven in het samenlevingsregister?

Martens: «Daar hebben wij geen idee van, om de praktische reden dat Antwerpen opgedeeld is in tien distrikten. Om daar een zicht op te krijgen zouden we telkens die distrikten moeten albellen. Wij verwachten dat het er nooit veel zullen zijn, om drie redenen: ten eerste wordt er aan de mensen gevraagd naar de notaris te stappen om een kontraat al te sluiten, wat voor een aantal mensen een grote stap is, ook financieel. Wij vragen zo'n kontraat om de mensen toch een zekere bescherming te geven. Ten tweede vragen we om dat kontraat te laten registreren. Door de voornamelijk symbolische betekenis van de registratie, zijn de mensen die hier komen echt militanten. Ten derde kan de notaris zoals gezegd niet alles regelen. Als er een wettelijke regeling voor ongehuwd samenwonenden is, zullen waarschijnlijk wel veel mensen in het register stappen. Momenteel woont tien procent van de vrouwen tussen de 20 en 24 jaar en een derde van de weduwnaren en echtescheiden ongehuwd samen. Er is dus wel een trend naar ongehuwd samenwonen, maar helaas stellen mensen pas in zeer kritieke situaties vast dat er een paar problemen kunnen rijzen.»

Veto: Het samenlevingsregister heeft een tijdelijk karakter. Wat houdt dit in?

Martens: «Dat we het register maar instellen tot er een degelijke nationale regeling komt. Op dat moment heffen we het op. Het uitsluiten van familieleden bijvoorbeeld is een keuze geweest, en als het parlement oordeelt dat dit moet kunnen, is dat voor ons geen enkel probleem.»

Veto: Is het afsluiten van een samenlevingskontraat bij een notaris duurder dan een huwelijkskontraat?

Martens: «Nee, de prijs van de documenten die je binnen moet brengen — zoals een geboorteakte — is hetzelfde. De notarissen in Antwerpen hebben onderling afgesproken om voor een samenlevingskontraat hetzelfde te vragen als voor een huwelijkskontraat, nagedulend frank.»

Veto: Gebruiken de meeste politieke partijen het samenlevingskontraat niet als een susmiddel, zodat de vraag van homoseksuelen om het huwelijk voor iedereen open te stellen zou afnemen?

Martens: «Ik weet het niet. In Nederland dringen de drie regeringspartijen aan op het openstellen van het huwelijk voor homo's. Politiek is altijd een kwestie van prioriteiten stellen, en ik denk dat er — ook binnen de homobeweging — mensen zijn die bewust niet van het huwelijk willen weten, omdat het huwelijk ook een aantal verplichtingen inhoudt die je zelf niet in de hand hebt, terwijl je in een samenlevingskontraat zelf bepalingen kunt stoppen. Dus vind ik dat wij ons vooral moeten richten op het instellen van het register naast het huwelijk, maar dan zowel voor homo's als hetero's.»

Veto: Sommigen zien het samenlevingsregister als een bedrieging voor het huwelijk, ook al door de vlotte uitstapregeling.

Martens: «Ik zie niet in waarom het huwelijk — als dat toch zo'n goede instelling is — zich zou moeten bedreigd voelen doordat er iets daarnaast zou bestaan. Wat je nu krijgt is dat een aantal mensen toch maar in het huwelijk stappen omdat er zich ernstige problemen stellen. Vorige week is hier een huwelijk in snel tempo voltrokken

Samenleven met een plant

(foto Sabine Lefever)

omdat de man kanker heeft en men vreest dat hij elke dag kan sterven. Zo'n huwelijk wordt dus duidelijk alleen maar afgesloten om een aantal materiële dingen te regelen, en ik denk toch dat als je een huwelijk afsluit, er nog wel een paar redenen meer zijn.»

Veto: Maar uiteindelijk is het nog altijd een vorm van discriminatie; hetero's hebben de keuze tussen een huwelijk en een samenlevingskontraat, homo's niet.

Martens: «Dat is juist, maar het is een strategische keuze. Wij moeten zien wat wij kunnen doen. Als we hier een huwelijk zouden voltrekken tussen twee mannen of vrouwen zou dat binnen de kortste keren vernietigd worden. Wij hebben niets tegen het openstellen van het huwelijk voor mensen van hetzelfde geslacht, integendeel, maar volgens onze prioriteitenlijst vinden we dat we moeten starten met het samenlevingsregister, gewoon omdat we zien dat er ontzettend veel mensen bewust niet in het huwelijk stappen.»

Veto: Louis Tobback verzet zich heftig tegen het samenlevingsregister en raadt de gemeenten zelfs ten sterkste af een register in te richten. Is het niet nogal kontradictorisch dat de voorzitter van een partij die zelf een wetsvoorstel indient zo'n bezwaren heeft?

Martens: «Tobback heeft zich, in zijn eigen bewoordingen, afgekeerd van "ekshibities op het stadhuis". Hij heeft gezegd dat hij problemen heeft met het ontvangen van die mensen op zijn stadhuis, maar hij heeft ook wel mee het voorstel van Merchiers onderekend. Hij vindt dat er eerst een wettelijke regeling moet komen. Binnen de SP zijn er velen die hun voorzitter volgen, maar er zijn er ook die anders reageren. Steve Stevaert, burgemeester van Hasselt, verklaarde destijds ook dat hij niet van een samenlevingsregister moest weten, maar per ingang van 1 maart start hij er nu toch mee.»

Veto: Momenteel kan een alleenstaande wel een kind adopteren, maar een samenwonend homo-

seksueel koppel niet. Is dit geen bizarre situatie?

Martens: «Dat heeft ook weer met die haalbaarheid te maken. De vraag rond adoptie door homo's of lesbiennes is zeer legitiem, maar uit de reactie van de publieke opinie blijkt dat zij een "homohuwelijk" wel zien zitten maar tegenover adoptie van kinderen bestaan meer bezwaren. Nu, ik vind die bezwaren niet terecht: homoseksuelen kunnen even goed kinderen opvoeden als hetero's. Maar ook hier bestaat de vrees dat, als we adoptie in het wetsvoorstel voor het samenlevingskontraat steken, alles van tafel geveegd zal worden.»

Veto: De problematiek van het samenlevingskontraat staat de laatste tijd enorm in de belangstelling. Maar krijgt de 'gewone Antwerpenaar' niet de indruk dat er voor hem weinig gedaan wordt? Speelt men dus bijvoorbeeld, door de nadruk die in de pers gelegd wordt op een homoseksuele verbintenis, het Vlaams Blok niet in de kaart?

Martens: «Onze eerste bekommernis moet zijn om te zorgen voor een degelijk bestuur voor de Antwerpenaars, zodanig dat we aan hun verzoeken kunnen voldoen. Daarbij maakt het Vlaams Blok van elke stok die ze vindt gebruik om op iedereen te kunnen slaan. De reactie van het Vlaams Blok op het samenlevingsregister is eigenlijk heel amusant: ze zijn zeer van stapel gelopen tegen het idee van een homohuwelijk op het stadhuis, terwijl daar dus geen sprake van was. De Winter heeft een wanbeeld opgeroepen, om dan heel hard tegen die karikatuur te keken te kunnen gaan.»

Veto: Uiteindelijk past het Vlaams Blok een beproefde en succesvolle techniek toe: veel en ongebruineerd lawaai maken.

Martens: «Natuurlijk, maar we zijn het Vlaams Blok ook zeer dankbaar voor de publiciteit die ze ons gegund hebben.»

Sabine Lefever

Op 4 maart organiseert De Roze Drempel een debat over samenlevingskontrakten. Dit vindt plaats in de Grote Aula, om 20.00 u.